

Tidskrift för **SCHACK**

8

Årgång 86 • Oktober • 1980

Ägare Sveriges Schackförbund, Ordförande Christer Wänéus, Tel. 011-11 85 00

Ansvarig utgivare Fil.dr. Eric Uhlin, tel. 0303-102 51

Redaktion Lars Göran Ribbeck, tel. 031-14 55 28

Prenumerations Håkan Olsén, tel. 031-47 63 44

Ledamot Christer Bjursten

Prenumerationspris inom Europa kr. 61:—, utom Europa \$ 14.50

INNEHÅLL

Tusenmanna	237	Roliga miniatyrpartier	251
Schack-Gideon	238	Distriktsnytt Västergötland/Norge	252
Tilburg	239	Schackmagasinet	254
SSF:s tävlingskalender	239	Snöpligt slut	255
För 26 år sedan	240	Täbyturneringen	256
Schack i det Gröna	243	Nytt världsrekord	257
Lloyds Bank Masters	243	Partier	258
NM för grundskolelag	244	Kronobergare i Jugoslavien	261
Radioschack	245	Studier	264
Junior-VM	247	Problem	266
Döderhultspriset stulet	250	Manuskript och annonser till TFS/9 senast den 5/11.	
Ordet fritt	250		

Omslagsbilden: Ledare Olov Simu med sina duktiga elever från Källtorpskolan, Kallhäll, bästa skola vid Skol-SM i Linköping. Referat i TFS/9. Foto: Hans Svedbark.

NYKOMMEN LITTERATUR

Bröndum: Garri Kasparov. The Chess Prodigy from Baku	67 s	h	24:—
Levy/ O'Connell: Korchnois Chess Games	292	h	82:—
Keene: Fischers Chess Games	166	h	137:—
Lachaga: XXIII Olimpiada de Ajedrez Buenos Aires 1978	2520	pi	260:—
Bachmann: Das Schachspiel und seine Historische Entw.	178	i	115:—
Geller: Kings Indian Defence: g3 Systems	133	h	76:—
Cafferty/hHooper: A Complete Defence to 1P-K4	149	h	38:—
Neishadt: Catastrophe in the Opening	271	h	44:—
1980. Dortmund. Junior-VM. Kasparov. 6. Åkesson	123	h	53:—
1980. London. World Computer Chess Championship			
1. Chess Challenger	14		21:—
Skakparlör på 18 språk för korrspelare			16:—

REA:

Böök: Gösta Stoltz bästa partier	111	i	16:—!
Enevoldsen: Bobby Fischers väg till VM + VM 1972	191	i	22:—!

Köp hem ett antal inför prisutdelningarna i höst!

Schackdatorn Voice Chess Challenger, 10 nivåer NU! 1540:—

Från vår antikvariska avdelning:

Ståhlberg: VM 1951. Botvinnik-Bronstein	149	i	80:—
Ståhlberg: Neuhasen/Zürich 1953 + VM 1954 Botv.-Smyslov	351	i	140:—
Westberg: Schackkalender 1963-64	95	h	20:—

Moms och porto tillkommer. Snabba leveranser

Skånes Schackförlag AB – The Chess House

Linnégatan 65, 216 15 Malmö Studiestraede 24 DK-1455 Köbenhavn K

Ordertelefoner: 040/16 28 61 — 15 45 03 — 45 26 10 00945/114 62 91 (direkt)

Svenskt postgiro 63 19 45-3. Bankgiro 312-7958. Danskt postgiro 2058715.

Norskt postgiro 1 99 24 52. Finskt postgiro 1121 19-5

Allan Werle

Tusenmanna

När Tusenmanna 1967 startades av Sveriges Schackförbund och Dagens Nyheter mottogs tävlingen med entusiasm av schackspelarna. Många återkom år efter år. Av naturliga skäl har skaran av dem som varit med varje gång minskat, men ännu är det mellan trettio och fyrtio tappra veteraner kvar.

De tidigare tolv gångerna har Stockholms Stadshus och Blå Hallen varit spelplats. Sista gången, 1978, med Sveriges SF som ensam arrangör. Efter vilåret hade nu Stockholms S F övertagit arrangörrollen tillsammans med Dagens Nyheter, som återinträtt. Ny spellokal var Eriksdalshallen, som redan en gång tidigare hyst schack på hög nivå, matchen Sverige-Sovjet 1954.

Antalet anmälda stannade denna gång vid niohundra, som inlottats i 90 tiomannagrupper. Redan här var manfallet stort bland presumtiva segrare. Av tidigare vinnare föll Åke Olsson (som dock tog ett slags revansch genom att tvärsäkert tippa rätt slutvinnare, Ekström.), Vulkan och Wedberg, båda med två vinster.

I semifinalen härnade det ytterligare och tidigare vinnare Sanghed. Staffan Eriksson och Schüssler fick respas liksom Sverigemästaren Renman, Kaiszauri och Dan Cramling m.fl. välkända mästare.

Endast en dam lyckades ta sig till semifinal, Pia Cramling, vem annars, men där gick det illa. Men hon kommer säkert igen.

Gruppvinnarna

K E Gannholm, Stånga, Gunnar Pihlgren, Vällingby, Nils-Gustaf Renman, Uppsala, Lennart Pettersson, Vallentuna, Ingemar Svensk, Järfälla, Göran Olsén, Älvsjö, Sven Breimar, Solentuna, Sam Barth-Croon, Hägersten, Jouko Tähti, Spånga, Obemea Cerin, Uppsala, Tomas Olhem, Västerås, Helge Wademark, Mariefred, Jan Ullén, Artur Olsson, Varberg, Fredrik Agell, Uppsala, Arne Johansson, Stockholm, Anders Blomkvist, Christian Bergman, Vällingby, Göran Rydell, Göteborg, Nils Wilhelmsson, Hägersten, Lennart Ljungqvist, Jönköping, Peter Silins, Bandhagen, Roland Lindqvist, Stockholm, Göran Rörvall, Västerås,

Anders Larsson, Uppsala, Anders Lovén, Norrköping, Gösta Lundell, Karlstad, Ove Alfredsson, Hindås, Arvid Åhrén, Forshaga, Anders Eriksson, Vesa Neskanen, Ralf Åkesson, Täby, Kristian Eriksson, Göteborg, Savic Miodrag, Stockholm, Paul Lichtenstein, Enskede, Tony Aperia, Uppl.-Väsby, Kåre Gilström, Österskär, Mats Ove Persson, Södertälje, Åke Karlsson, Örebro, Bo Wiker, Fagersta, Lars Karlsson, Vällingby, Stig Årman, Hans Mårtensson, Bollnäs, Peter Ryman, Uppsala, Konstanty Kaiszauri, Saltsjö-Boo, Erik Carlsson, Stenstorp, Per Sundelius, Örebro, C-G Westerberg, Johanneshov, Jan Johansson, Uppsala, Hans Karlsson, Hägersten, Allan Werle, Hägersten, Ernst Brander, Stockholm, B-O Isetoft, Eskilstuna, Kjell Andersson, Ny-näshamn, Lars Sanghed, Uppl.-Väsby, Gunnar Gärde, Lidingö, H-O Hålen, Umeå, Tho-

Roland Ekström – segrare i årets Tusenmanna.

mas Welin, Stockholm, Conny Holst, Malmö, Gunnar Carlberg, Torshälla, Pia Cramling, Huddinge, Gunnar Aatolainen, Västerås, Leif Weinheimer, Vällingby, P-Å Jansson, Eskilstuna, Lars Holmstrand, Uppsala, Dan Cramling, Huddinge, Harry Schüssler, Stockholm, Tore Viberg, Farsta, P-O Hesselborn, Stockholm, Ronald Neidenfors, Växjö, Anders Sunnebjör, Johanneshov, Martin Hagberg, Vällingby, Mats Wikström, Dyltabruk, Frank Svensson, Norrköping, Ralph Halleröd, Nacka, Roland Ekström, Bandhagen, Lars Hörling, Luleå, Bengt Wahlund, Bromma, Curt Gruvæus, Örebro, Dag Vasberg, Stockholm, Richard Schroeder, Stockholm, S-E Palmkvist, Borlänge, Kent Gramer, Farsta, Staffan Eriksson, Bandhagen, Peter Fransson, Örebro, Kamran Shirazi, Stockholm (Iran), Mats Sjöberg, Bandhagen, Peter Bytar, Uppsala, Itai Panas, Stockholm.

Finalen

Finalspelet mellan de fyra vinnarna av semifinalerna blev mycket spännande och in i det sista ovisst. För att skilja Ekström och Holst fordrades tre särspelspartier. Holst - Ekström remi, och med ombytta färger åter remi varpå Ekström vann med svart och därmed stod som slutsegrare.

Det gick åt pipan (!) för förbundsordföranden Christer Wänéus som tog 3 poäng i Tusenmanna 1980. Foto: Hans Svedbark.

Finalgruppen; Roland Ekström 2 poäng, Conny Holst 2, Mats Sjöberg 1 1/2, Stig Årman 1/2.

Som första pris fick Ekström nu ta emot 10 000 kr och Holst 5 000 kr. Sjöberg, som i likhet med Ekström spelar i Rockaden, fick för sin tredjeplacering 3 000 kr. Två tusenlappar blev Årmans del.

Tidigare vinnare av Tusenmanna: 1967 Åke Ols-son, 1968 och 1970 Ingemar Vulcan, 1969 Rolf Martens, 1971 och 1976 Tom Wedberg, 1972 Jaan Eslon, 1973 Lars Sanghed, 1974 Christer Niklasson, 1975 Staffan Eriksson, 1977 Roc Krzinik (Jugoslavien), 1978 Harry Schüssler.

Erik Stenberg, Stockholms Schackförbunds ordf. glädde sig i sitt hälsningsanförande över Bo Teddy Ladbergs minnesturnering med deltagande av juniorer som inte fyllt 15 år. Han erinrade om Bo Teddy Ladbergs stora omtänksamhet när det gällde ungdomsschacket, hans stora betydelse för hela Stockholms schackliv och hans insatser som gav schacklokaler vid Hornsgatan till resultat.

Kent Ottoson vann Ladbergs minnesturnering.

Bo Teddy Ladbergs minnesturnering för ungdomar under 15 år hade lockat 123 deltagare, som spelade 7 ronder Monrad.

Seegrare blev Kent Ottoson, Bålsta på 6 1/2 poäng, som han var ensam om. Närmast följde Rickard Winsnes, Askim, Stefan Sandén, Tumba, och Jörgen Magnusson, Tyresö.

Schack-Gideon

Ordföranden i Sveriges schackförbund Christer Wänéus hade kommit från Norrköping dels för att dela ut årets "Schack-Gideon" dels för att själv spela med i Tusenmanna.

Årets "Schack-Gideon", erinrande om vår store internationelle schackmästare Gideon Ståhlberg, tilldelades nu Vällingbyspelaren Lars Karlsson, som i år med sina betydande framgångar blivit internationell mästare och enligt prisets statuter varit en prydnad för svenskt schack.

Sedan fick Wänéus det ganska kämpigt vid schackbordet med tre remier i starten och en förlust efter en vinst.

Tilburg 1980

Karpov säker segrare trots förlust mot Larsen

Interpolisturneringen 1980 blir väl liksom 1979 årets starkaste tävling: kategori 15 och medelrating 2618. Karpov vann nu som 1977 och 1979 och egentligen utan besvär trots att han blev överrumplad av Larsens spelöppning i tredje ronden.

Larsen är en av ytterst få som slagit världsmästaren två gånger (en av tre sägs det). Han var en verklig färgklick i den annars alltför ofta reminöjda samlingen stjärnspelare. Larsen tyckte själv att han spelade bra nog för att vinna men gjorde grova fel av ren trötthet. För mycket journalistik kanske?

Portisch revanscherade sig för kandidatförlusten mot Hübner, medan den senare blev helt utan vinstpartier, liksom Ulf Andersson, som visade vacklande form.

Av holländarna gjorde Timman en fin insats. Sosonko kunde ha blivit remikung men bröt ra-

den genom walk övervinst mot Ribli som tvingades resa hem sedan hans far avlidit genom olyckshändelse. Spasskij visade klass, medan Tal inte längre är vad han varit.

Nästa år kommer den femte turneringen men sen är det osäkert hur det blir. I Holland tycker man att denna turnering överlevt sig själv och att det är dags att satsa på en ny typ, kanske sex toppetablerade stormästare mot lika många unga och hungriga spelare (kanske även någon kvinna?) i stället för som nu: en hemtrevlig sammankomst med gamla goda vänner.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	P.	Pl.
1. Karpov	2725	—	1/2	1	1/2	1	1/2	0	1/2	1	1	1/2	7 1/2	1
2. Portisch	2655	1/2	—	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	1	7	2
3. Timman	2600	0	1/2 ⁰¹	—	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	6 1/2	3
4. Sosonko	2545	1/2	1/2	1/2	—	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	6	4-5
5. Spasskij	2615	0	1/2	1/2	1/2	—	0	1	1/2	1	1/2	1	6	4-5
6. Tal	2705	1/2	0	1/2	1/2	1	—	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	5 1/2	6
7. Larsen	2585	1	0	0	1/2	0	1/2	—	1	1/2	1	0	5	7-8
8. Hort	2595	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	0	—	1/2	1/2	1/2	5	7-8
9. Andersson	2590	0	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	—	1/2	1/2	4 1/2	9-11
10. Hübner	2600	0	1/2	0	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	—	1/2	4 1/2	9-11
11. Ribli	2615	0	1/2	1/2	0	0	1/2	1	1/2	1/2	1/2	—	4 1/2	9-11
12. Kavalek	2600	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	—	4	12

Sveriges Schackförbunds tävlings- och konferenskalender 1980-1981

1980

November

9 Allsvenska serien: rond 2

December

7 Allsvenska serien: rond 3
27-4/1 Hallsbergsturneringen

1981

Januari

11 Allsvenska serien: rond 4
23-25 Individuella skol-NM 1981

Februari

1 Allsvenska serien: rond 5
14-15 SM i Snabbschack

22 Allsvenska serien: rond 6

Mars

15 Allsvenska serien: rond 7

April

3-5 Allsvenska seriefinalen 1980-81
17-25 Öppna SM 1980/81

Maj

9-10 Skolornas Lag-SM: semifinaler
30-31 Skolornas Lag-SM: finaler

Juni

27-4/7. SM-lägre 1981

Juli

4-19 1981 års kongress med SM-tävlingar
(Ytterligare tävlingar kan tillkomma)

För 26 år sedan

Den ryske schackmästaren och teoretikern Rasjid Nezhmetdinov, född 1912 och lärare till yrket, har nyligen hedrats med en bok innehållande hans bästa partier. Dessa och framförallt kommentarerna till dem är synnerligen intressanta och lärorika. Vi väljer ett av bokens instruktiva partier, som avslöjar de ryska spelarnas metoder att förbereda sig till tävlingar.

Den individuella förberedelsen inför enskilda partier i en schacktävling, som så varmt förespråkats av Botvinnik och Löwenfisch, är något som praktiserats av ryssarna sedan början av trettioalet. I Sverige är en dylik metod alltjämt ganska okänd t o m för våra elitspelare.

Innan vi återger partiet ger vi några korta data om bokens författare. Rasjid Nezhmetdinov är född i Tatarska republiken där han blev den mest framstående utövaren av schack- och damspel före andra världskriget. År 1949 utnämndes N. till mästare i damspel och året därpå även i schack. Sedan dess har han fem gånger vunnit Ryska Rådsrepublikens mästerskap samt kvalificerat sig till fyra sovjetmästerskap, där hans bästa resultat var en delad 7-9 plats. Vid int. turn. i Bukarest 1954 blev han tvåa och 1961 i Rostov delade han 2-3 plats. Han har fått FIDE:s IM-titel och har även gjort sig känd som tränare och teoretiker, han är också författare till tre schackböcker. Men låt oss nu gå över till partiet. Vi använder oss därvid av författarens egna kommentarer dock i något nerbantat skick. Partiet nedan spelades i den int. turn. i Bukarest 1954.

Nr 254 FRANSKT PARTI Nezhmetdinov - Ståhlberg

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Lb4

Sovjetryska schackspelare tillmäter enligt Botvinnik den teoretiska förberedelsen inför varje tävling och speciellt inför varje turneringsparti stor betydelse. Denna förberedelse omfattar följande punkter:

1/ Den fysiska förberedelsen, som avser olika idrotter som t ex volleyboll, simning, tennis, skidåkning etc. samt en "fast regim" under tävlingens lopp (ett genomtänkt schema för mat-hållning, promenader och sömn.

2/ Den teoretiska förberedelsen som omfattar teoristudier, träningsturneringar, konsultationspartier, snabbpartier etc.

3/ Den psykologiska förberedelsen, som utgörs av ett allsidigt studium av de motståndare man möter (ett klarläggande av motståndarens starka och svaga sidor etc).

Till nedanstående parti förberedde jag mig i god tid och med stor omsorg då min motståndare - G. Ståhlberg - var en rutinerad turneringskämpe.

Jag visse t ex att Ståhlberg, fastän han var en bra taktiker, likväl kände sig osäker i plötsligt uppkommande komplikationer, i synnerhet skarpa sådana, som lätt uppkommer i öppna ställningar. Jag kände också till att han, som vit, nästan alltid väljer 1. d4 och att han som svart tycker bäst om det franska försvaret och då i synnerhet Rubinsteinförsvaret eller Mac Cutcheonvarianten. I vetskap om allt detta förberedde jag en liten överraskning och tänkte grundligt igenom den taktik jag skulle använda under kampens gång.

5. e5 h6 6. Ld2 Lxc3 7. bxc3 Se4 8. Dg4 g6 9. Ld3 Sxd2 10. Kxc2

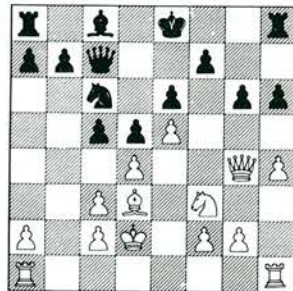
En av MacCutcheonvariantens grundställningar. Vit måste naturligtvis angripa den genom dragen h6 och g6 försvagade svarta kungsställningen, medan svart i sin tur strävar efter att få motspel i centrum och på damflygeln.

10. - c5 11. Sf3 Sc6 12. h4

Senare, i partiet mot Bontj-Osmolovskij i sovjetmästerskapets semifinal 1957, spelade jag i enlighet med partiet Judovijtj-Tjstjakov, Sovjetmäst. 1939, genast: 12. dxc5! Ld7 13. Df4 g5? 14. De3 Dc7 15. Tab1 Tac8 16. g4! Sa5 17. h4 med stor fördel för vit.

12. - Dc7

Exaktare var 12. - Da5 eller 12. - Ld7.

13. dxc5!

Detta var min "överraskning". I stället för de vanliga och för Ståhlberg givetvis välkända sys-

temen, där vit söker bevara sitt centrum, avstår vit plötsligt från denna plan och länkar in spelet i andra banor.

13. - Sxe5?

Svart borde ha fullbordat sin utveckling genom 13. - Ld7 och 0-0-0, för att först därefter ge sig ikast med vits centrum. På 13. - Ld7 14. Df4 (för att hindra 0-0-0) kan svart dra 14. - f5! med utmärkta motchanser.

14. Sxe5 Dxe5 15. Tb1 Df6 16. Dd4 Dxd4

På 16. - Ke7 följer 17. g4 Thd8 18. g5 och de svarta bönderna på kungsflygeln blir lamslagna.

17. cxd4 Kd8

Kungen går till c7 för att befria Lc8, men under tiden hinner vit bryta upp svarts försvagade bondekedja på kungsflygeln.

18. g4 Kc7 19. h5 g5 20. f4 gxf4 21. Tbf1 e5! 22. dxc5 Lxg4 23. Txf4 Le6

Spelet har fått en skarpare karaktär i o m att svart kan börja operera längs den öppna g-linjen. Vits motåtgärd är att centralisera sin kung, där den blockerar motståndarens bönder.

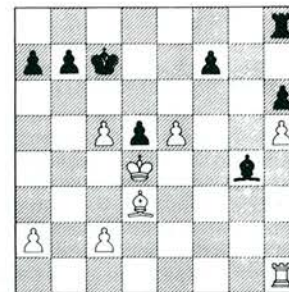
24. Kc3 Tag8

Svart borde ha offrat bonden d5 (genom 24. - d4?) för att bereda sin löpare större rörelsefrihet och öppna ytterligare en linje för sina torn. Vit är dock även då i fördel.

25. Kd4 Tg4?

Det rätta var att undvika tornbyte, ty nu får svart ett passivt torn på h8.

26. Txc4 Lxc4

27. Tff!

Ett bondeoffer i syfte att aktivera mina pjäser.

27. - Lxh5

Efter 27. - Le6 får svart ett mycket svårt spel, t ex: 28. Tf6 Tg8 29. Lf5 Lxf5 och vit bör vinna.

28. Tf6 Kd7 29. Lf5+ Ke7 30. Td6 Tb8 31. Txb6?

Till snabb vinst förde 31. Td7+ Kf8 32. e6 fxex 33. Lxe6 Te8 34. Lxd5 Te2 35. c4! osv.

31. - Lf3!

En listig taktisk fälla.

32. Td6?

Med ett enda drag spolierar vit frukterna av alla sina ansträngningar. Vit hade alltså kunna bevara sin fördel genom att spela 32. e6! (ej 32 Th7 för Le4!) Le4! 33. Lxe4 dxe4 34. exf7 osv.

32. - Le4!

Vit hade avsett att besvara detta drag med 33. Td7+? men märker nu plötsligt, att svart spelat Ke8!, varpå vit hade någon reträttplats för sin löpare, ty denna kan förföljas av svarts löpare, som inte kan slås på grund av kvalitetsförlost. Inte heller 33. Lg4 eller 33. Lh3 duger, ty då angrips löparen av svarts torn och efter 34. Td7+ Ke8 har vit återigen inte lyckats uppnå något.

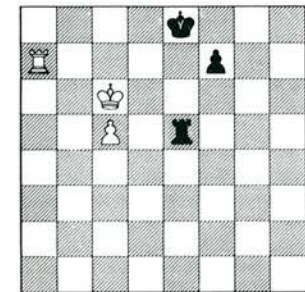
33. Lxe4 dxe4 34. Kxe4 Th8 35. c6!

Skönt att det åtminstone fanns detta drag som kan förvillia svart.

35. - bxc6 36. Txc6 Th4+?

I den ändrade situationen begränsar Ståhlberg en ny inexakthet. Riktigt var 36. - Th2 för att hindra vits kung att inta en aktiv position.

37. Kd5 Ta4 38. Tc7+ Ke8 39. e4 Txa2 40. c5 Td2+ 41. Kc6 Te2 42. Txa7 Txe5

43. Tb7!

Ett listigt väntedrag. Vit har det bättre slutspelet genom sin aktivare kungsställning, en längre

framskjuten fribonde och tornet på 7:e raden. Och ändå är det otillräckligt om svart försvarar sig rätt! Skulle vit ha gjort det mera logiska draget 43. Kb6, så skulle svart ögonblickligen ha svarat med 43. - Te1 i syfte att aktivera sitt torn. Svart har inga andra nyttiga drag, ty att flytta bonden vore att beröva den ett försvar från kungens sida, varvid bonden går förlorad t ex: 43. - f5 44. c6 Te6 45. Ta5 osv.

Efter 43. Kb6 Te1 44. Tb7 Tb1† 45. Kc7 Te1 46. c6 Ke7 eller 43. Tb7 Te1 44. Kb6 Tb1† 45. Kc7 Te1 46. c7 Ke7 kan vit inte vinna. Med tanke på allt detta beslöt jag mig för att göra ett oansenligt "medelgott" drag som inte hotar någonting. Detta drag överraskade Ståhlberg och tvingade honom till en lång funderare. Det fel han gör bevisar att min list lyckades.

43. - Te6†? 44. Kc7 Ke7

Den taktiska egenheten i det vita tornets placering på b7 ligger däri, att tornet, vid behov, kan försvaras av c-bonden. Hur pass viktigt detta är framgår av varianten 44. - Te7†2 45. Kb8 Te6 46. Tb6! varefter vit vinner.

45. c6 f5

På 45. - Te1 följer 46. Kb8† Ke6 47. c7 Te1 48. c8D T×c8 49. K×c8 f5 50. Tb5 osv.

46. Tb5 Kf6

På 47. - f4 vinner 48. Kb7 f3 49. c7 f2 50 Tf5! Tf6 51. T×f6 K×f6 52. c8D f1D 53 Df8† osv.

47. Kb7 Kg5 48. c7 Te8

Fortsättningen 48. - Te7 förlorar efter 49 Kc6 osv.

49. Kc6!

Nu hotar 50. Tb8 med omedelbar vinst.

49. - Tc8 50. Tb8 T×c7† 51. K×c7 Kf4

På 51. - f4 vinner 52. Kd6 Kg4 53. Ke5 f3 54. Tf8 Kg3 55. Ke4 f2 56. Ke3 osv.

52. Kd6

1-0

A. Hildebrand

Prenumerera
på TfS

Bokauktion – Blixtturnering

I samband med SS Manhems bokauktion lördagen den 29/11 i Schackspelets Hus, Haga Kyrkogata 3, Göteborg, anordnas en blixtturnering enligt följande:

Start: 09.30, anmälan senast 09.15.

Tidshandicap: 5-5, 5-4, 5-3.

Startavgift: Seniorer Kr 30:–, juniorer Kr 10:–. Avgiften erläggs vid anmälan.

☆

De svenska OS-lagen

Till OS på Malta 20/11 – 7/12 har förbundskaptenen Bengt Hammar nominerat följande lag:

Ulf Andersson, Lars Karlsson, Lars-Åke Schneider, Harry Schüssler, Nils-Gustaf Renman och Tom Wedberg.

På damsidan är läget något oklart då tyvärr såväl Pia Cramling som Siv Bengtsson måst tacka nej. Klart är dock att Sverige kommer att representeras med ett damlag vid olympiaden.

☆

Europacupen

Matchen mellan SK Rockaden och Avangard spelas den 19-21/12 på Schackhuset i Stockholm. Det sovjetiska laget toppas av ett antal stormästare med Romanisjin i spetsen. Besök rekommenderas – ingen dålig underhållning strax före julafton!

☆

Ragnar Forsman †

I en ålder av 85 år avled Ragnar Forsman, Göteborg, den 23/9 1980. Han tillhörde de stora entusiasterna i svenskt schackliv, som mångårig ordförande i Lundby Schacksällskap, som publicist i GT under signaturen Reti, som initiativtagare till korporationsschacket i Göteborg och framför allt som främjare av ungdomsverksamheten. Många är de schackspelare som gjort sina första lärospån vid av Ragnar initierade tävlingar. Han var hedersledamot i GSF och Erik Olsonmedaljör. Under en mansålder ägnade han Volvo sina krafter som lagerföreståndare.

A.B.

"Schack i det Gröna" – i strålande solsken

I idealväder med strålande solsken från klarblå himmel spelades den 13:e upplagan av Kinna Schackklubbens populära sommar-blixt "Schack i det Gröna" på den gröna gräsmattan i den vackra och trivsamma Hembygdsparken Marienberg, med i det närmaste 160 deltagare. Spelarna var uppdelade i 20 8-mannagrupper med bästa spelare i grupp 1, där enbart spelare tillhörande Sveriges mästarclass deltog. Anders Wengholm från Alingsås – segraren i gruppen såväl 1978 som 1979 – var här favorit men hade en svart dag och hamnade i år på 4:e plats. Istället hade dagens stora överraskning Ragnar Uhlin från Kinna stora möjligheter att bli dagens segerherre och behövde endast spela remi i sista partiet för att vinna gruppen. Men troligt var det nerverna som svek och han förlorade mot Bo-Lennart Oskarsson vilket medförde att Ingemar Vulkan från Lidköping segrade med Ragnar på andra plats. Även i många andra grupper var det mycket jämnt och slutplaceringen avgjordes i sista partiet. Prissamlingen var som vanligt mycket förnämlig och allt flöt perfekt. I samband med den stora turneringen spelades en s k "Knatte-turnering" i ålder upp till 13 år och i denna dominerade Kinna-knattarna stort.

Prislista:

Grupp 1. 1. Ingemar Vulkan, Lidköping 2. Ragnar Uhlin, Kinna. **Grupp 2.** 1. Lennart Walström, Varberg, 2. Leif Svensson, Fenix. **Gr. 3.** 1. Martin Bennulf, Lidköping, 2. Hans-Olof Stolt, Trollhättan. **Gr. 4.** 1. Hans Nilsson, Malmö, 2. Mikael Sixtensson, Fritsla. **Gr. 5.** 1. Folke Andersson, Trollhättan, 2. Roy Berg, Lundby. **Gr. 6.** 1. Sven Bensson, Fenix, 2. Markko Tiensuu, Borås S.S. **Gr. 7.** 1. Viktor Koskalainen, Kinna, 2. Kjell Stolpe, Borås S.S. **Gr. 8.** 1. Jonny Olsson, Manhem, 2. Lars Lindbrandt, Kamraterna. **Gr. 9.** 1. Göran Lindgren, Trollhättan, 2. Edvard Jobson, Manhem. **Gr. 10.** 1. Eva Johansson, Alingsås, 2. Klas-Uno Larsson, Lerum. **Gr. 11.** 1. Björn Berntsson, Skara, 2. Tomas Bensköld, Varberg. **Gr. 12.** 1. Lennart Hansson, Kungsbacka, 2. Harry Thering, Fristad. **Gr. 13.** 1. Rickard Dahlström, Skara, 2. Jorma Tolonen, Fritsla. **Gr. 14.** 1. Bo Törnqvist, Skara, 2. Gillis Bergqvist, Skara. **Gr. 15.** 1. Lars Svensson, Fenix, 2. Fridrik Kjellqvist, Skara. **Gr. 16.** 1. Lars-Göran Ahlberger, Kinna, 2. Björn Johansson, Alingsås. **Gr. 17.** 1. Mikael Gustavsson, Alingsås, 2. Karl Alexanderson, Skara. **Gr. 18.** 1. Lars-Göran Eklund, Skara, 2. Eiriki Kurjuli, Fristad. **Gr. 19.** 1. Mikael Rag-

narsson, Fristad, 2. Jonny Karlsson, Bollebygd. **Gr. 20.** 1. Nikola Rillberg, Manhem, 2. Niklas Kjellqvist, Skara.

Knatte-tävlingen.

Grupp 1. 1. Robert Kulvenski, Kinna, 2. Reimo Kummari, Kinna. **Grupp 2.** 1. Anders Johansson, Kinna, 2. Ulf Karlsson, Fenix Borås.

EVE

Peter Fransson

Lloyds Bank Masters 1980

Jag har varit i England och spelat schack.

När jag kom till London upptäckte jag att det var en mycket hård turnering, till start kom 3 stormästare, Gheorghiu Rumänien (2605), Sax Ungern (2570) och Shamkovich USA (2515). Det kom också 3 st kvinnliga stormästare, Van Der Mije Holland (2285), Veröci Ungern (2285) och Heemskerk Holland (2010). Flera 1M, inte mindre än 15 st + 2 kvinnliga 1M.

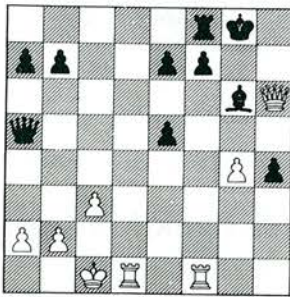
En mycket stark spelare som inte har någon titel är Gutman, Israel 2430, han ledde turneringen efter 7 ronder tillsammans med Pritchett, Skottland (1M) och Law, England på 5½ poäng. Därefter kom 10 spelare på 5 poäng: Povah, England (FM), Chandler, New Zealand (1M), Shamkovich, USA (1GM), Watson, England, Ligterink, Holland (1M), Gheorghiu, Rumänien (1GM), Knott, England, Iskov, Danmark (1M), Lederman, Israel (1M) och Hartston, England (1M).

Jag spelade ganska bra i början men spelade bort för många partier i mitten av turneringen för att ha någon chans till ett ELO-tal. Jag hade 2 poäng efter 3 ronder, efter det förlorade jag 3 partier i rad. Jag hade nu bara 2 p på 6 ronder och då jag spelat bort en kanonställning i femte ronden genom en dum dragomkastning. I sjunde ronden vann jag över en engelsman som hade Elo-tal, Macdonald-Ross (2225). Nu hade jag alltså 3 av 7. I 8:e ronden spelade jag mot Curdie, Skottland (2240), en ung junior (15 år). Jag förlorade efter ett dåligt drag i en bra ställning, efter det gjorde han inga misstag. Det ska bli intressant och se om han får spela för Skottland i Hallsbergs turnering.

Nu till sista ronden: Ligterink vann ganska fort mot Pritchett och därmed var han i ledningen, det skulle bli 2 till som delade första platsen tillsammans med Ligterink. Chandler vann över Shamkovich, Gheorghiu vann över Iskov och Sax vann över Law.

Resultat: Ligterink, Chandler, Gheorghiu 7 p, Sax, Gutman, Lederman 6½ etc.

I sista ronden spelade jag mot Marlow, England ELO 2305. Jag hade vit i den här intressanta ställningen.

Jag hade kvalitet över men svart har två bönder mer och jag har min kung ganska oskyddad. Så jag står sämre om jag inte haft draget som jag spelade. Det följde **28. Txf7!! Lxf7??** (28. – Txf7 29. D×g6† Kf8 30. Dh6† Kg8 med ett troligt remislut.) **29. Dg5†Kh7 30. Th1 1-0** (30. – Lg6 31. D×h4†)

NM för grundskolelag

Island stod för värdskapet i årets upplaga av nordiska mästerskapen för grundskolelag, och eftersom Islands förstalag var Alftamyrarskolan från Reykjavik var turnering och logi förlagd till nämnda skola. Till deltagarnas förtjusning nog så centralt beläget i Reykjavik.

De deltagande lagen förutom Alftamyrarskolan var: Islands andralag Aefingaskolan Reykjavik, Brobjergsskolan Aarhus Danmark, Hagalandsskolan Helsingfors, Håstein skola Bergen Norge samt från Sverige Djurgårdsskolan Kristinehamn. I det svenska laget spelade Matz Nilsson Geir Widlund Erik Spångberg Kalle Hemminki och Marko Sainio.

Av de gästande lagen anlände svenskarna sist till valplatsen, nämligen kvällen före första ronds början, tyvärr var detta praktiskt taget nödvändigt. Denna förberedelse stod verkligen i bjärt kontrast till förberedelserna hos motståndarna i rond ett nämligen Danmark. Danskarna hade vistats närmare en vecka på Island (endast islänningarna hade varit där längre) och dessutom varit på träningsläger före turneringen. För finansieringen av detta hade man givetvis gått utanför sitt eget schackförbund.

Det må vara att den danska satsningen hade betydelse för utgången av turneringen, men man

måste komma ihåg att förberedelser också hör till tävlandet. Alltså, väl tävlat Danmark!!

Danskarna tog nämligen ledningen i turneringen och släppte den sedan aldrig. Det svenska laget fick sämsta tänkbara start i turneringen, för det första oturen att behöva möta Danmark i rond ett och därtill förlora med 0-4, ett resultat som även de danska ledarna tyckte var i överkant.

När sedan övriga matcher i första rondens slutade oavgjort kom danskarnas storseger att sätta sin prägel på turneringen praktiskt taget till sista rondens var spelad.

Trots den stora förlusten var stämningen inte i botten hos svenskarna, utan man lovade varandra att komma igen i andra rondens för att ta upp kampen om en framskjuten placering. Den följande matchen mot Finland höll dock på att sluta med en ny storförlust, ett utslag av överambition, men matchen kunde efter en del dramatik räddas till 2-2. 0-4 i Finlandsmatchen hade faktiskt varit mer rättvist än i mötet med Danmark. I tredje rondens följde så en onödig förlust mot Island 1, matchen borde ha blivit minst oavgjord men slutade nu 1-3 och Sverige låg nu givetvis sist. I fjärde rondens kom bottenfinalen mot Norge som låg 1,5 p före, en skillnad som stod sig även efter matchen som alltså slutade oavgjort, helt rättvist för övrigt.

Beträffande toppstriden så hade Danmark bevakat sin ledning från rond ett, ja även ökat på den med en halvpoäng via en oavgjord match och två segrar, och danskarna behövde i sista rondens endast en poäng till för att vinna. Det kom på Finlands lott att söka slå Danmark för att skapa lite spänning, men detta var en helt omöjlig uppgift, Danmark höll sin marginal genom att vinna med 2,5-1,5.

I skuggan av de stora händelserna kom så äntligen en svensk seger, över Island 2, med 2,5-1,5. Segern borde varit större, men räckte ändå precis till för att undvika sistaplatsen, dit Norge förpassades av Island 1 med 3-1.

Att Danmark vann turneringen fullt rättvist är ställt utom allt tvivel, det hade behövts en god portion tur för något av de andra lagen för att placera sig före danskarna, men man kan nog påstå att denna turnering var jämnare spelmässigt än vad poängskördarna ger vid handen. I Danmarks lag återfanns f.ö. turneringens ende fullpoängare Karsten Rasmussen, ca 2200 i rating, och Norges tredjebordsspelare Kenneth Brattetveit var med 4 av 5 p ytterst nära att kopiera bedriften.

Vad finns då att säga om det svenska lagets insats? Förväntningarna var om än inte på topp så i varje fall en aning haussade. De flesta lagmedlemmarna hade ju gjort goda resultat på SM i Luleå (en seger i kl 1 och två andraplaceringar i kl 2), men även om de svenske nu inte kom upp

till normalresultat så får den blygsamma placeringen till stor del skrivas på att motståndarna var bra.

Den svenske reserven Marko Sainio får dock helt godkänt. Marko gjorde inhopp i matcherna mot islandslagen och var då ofin nog att tacka för gästfriheten genom att vinna båda partierna.

Här resultatet från rond för rond:

Rond 1. Norge - Finland 2-2, Island 2 - Island 1 2-2, Danmark - Sverige 4-0. **Rond 2.** Norge - Island 2 1,5-2,5, Island 1 - Danmark 2-2, Finland - Sverige 2-2. **Rond 3.** Danmark - Norge 3-1, Island 1 - Sverige 3-1, Finland - Island 2 2,5-1,5. **Rond 4.** Danmark - Island 2 2,5-1,5, Finland - Island 1 2,5-1,5, Norge - Sverige 2-2. **Rond 5.** Sverige - Island 2 2,5-1,5, Danmark - Finland 2,5-1,5, Island 1 - Norge 3-1.

Slutresultatet: Danmark 14 partipoäng/4,5 matchp. Island 1 11,5/3. Finland 10,5/3. Island 2 9/1,5. Sverige 7,5/2. Norge 7,5/1.

Leif Svensson

Radioschack

Från januari till maj har det pågått ett radioparti över Radio Sjuhärad och Göteborg. Det har varit en finfin schackpropaganda som nått 19 västsvenska kommuner med 880 000 invånare!

Man har sänt ett drag om dagen måndag-fredag och anslagit tid för sammandrag och kommentarer på fredagarna. Det senare har på ett förtjänstfullt sätt skötts av Björn Frithiof SA Fenix.

Det blev ett utomordentligt livligt och spännande parti som Anders och jag härmed försöker gemensamt att "guida" läsarna igenom.

Nr 255 BENONI

Leif Svensson Anders Wengholm
SA Fenix Borås Alingsås SS

1. d4 Sf6 2. c4 c5 3. Sf3 e6 4. d5 e×d5 5. c×d5 d6 6. g3 g6 7. Lg2 Lg7 8. 0-0 0-0 9. a4 Idén med denna tidiga framstöt är att föra springaren över a3 till c4, ett jobb som eljest brukar vara förbehållet kungsspringaren. Uppslaget har jag "knuckt" från den tyske korrspelaren Burger. (LS). 9. – Sa6 Också ett försök att förnya. 9. – Sbd7 är nog bättre (AW). 10. Sa3 Sc7 11. Sc4 Sf×d5 Eller 11. Sc×d5 12. e4 ! 12. e4! Sb4 13. S×d6 Här är 13. Lg5! betydligt bättre (AW). 13. – Se6 14. e5 Sc6 15. Te1 De7 16. Dd5! Det primära syftet är att förhindra Td8, t.ex. 16. – Td8? 17. Lg5!! S×g5 18. S×g5 D×g5 19. D×f7† Kh8 20. L×c6 b×c6 21. e6!

med vinstspel (LS). 16. – Tb8! Detta naturliga sätta att mobilisera damflygeln hade jag ej räknat på. Det blir plötsligt svårt att finna bra drag. Partidraget var jag ej förtjust i (LS). 17. Le3 Sb4 18. De4 b6 19 Sh4! La6! 20. Dg4! Det finns förvisso alltid en glädje att kasta sig in i halsbrytande förvecklingar. Nu kryddas den glädjen av ett stänk sadism med tanke på det bryderi vi åsamkade vår arme radiokommentator. (LS)

20. – Sd3?! Draget dikteras av girighet. Jag hoppades kunna slingra mig ur vits grepp med lite materiel i plus. Objektivt vore dock 20. – Ld3! att föredra. (AW) 21. Shf5! g×f5 22. S×f5 De7 23. Lh6 S×e5 24. Dh5! Hotar att vinna pjäsen åter efter avslappad g7 följt av ev. Sh6†. (LS) 24. – Tfe8 25. f4 Sg6 26. T×e6! f×e6 Jag höll T×e6 för graden besvärligare. (LS) 27. S×g7 Te7 28. f5! e×f5 29. Ld5† Kh8 30 S×f5 De5! Nu blev det kärt och det var med lättad jag fann den riktigt snygga fortsättningen som Anders faktiskt förbisett. (LS) 31. Ld2! D×b2 Tvunget. Ren katastrof vore givetvis 31. – D×d5?? 32. Lc3† Kg8 33. D×g6† etc. 32. Td1 Le2 33. Dg5 L×d1 34. S×e7 Dd4†! En fin mellanschack som deplacerar svartfältslöparen för mig. På 34. – Dg7? hade eljest följt Lc3!! Alternativet 34. – S×e7 35. D×e7 Dd4† 36. Kf1! med hotet Lf4 verkar svårt för svart att reda ut. (LS) 35. Le3 Dg7 36. S×g6† Men 36. Sf5 De5! förefaller blott vara en krångligare väg till remi.(LS). 36. – h×g6 37. g4! Te8! På Tf8 följer Kg2! 38. Dh4† Dh7 39. Df6† 1/2-1/2

KASPAROV

60 partier + turn.tab 1978-80. 42 sid.
15:- portofritt. Pg 88 65 97-4 Strömstads
SK,
Box 126, 452 01 Strömstad 1.
Obs! Ev. överskott till schackverksamheten!

10 Rilton Cup 1980/81

Datum: 27 dec 1980 – 4 jan 1981, dagligen kl 12–17 (nyårsafton kl 11–16).

Spellokal: Schackhuset, Hornsgatan 82 B, 117 21 Stockholm. Tunnelbanestation Mariatorget.

Priser: Fasta priser: 7.000/4.000/3.000/2.000/1.500/1.000/750 kr. Därefter en rörlig prisdel med 500 kr per halvpoäng från och med 6 poäng. Dvs 6p = 500 kr osv.

Avgift: Startavgiften är 200 kr som inbetalas tillsammans med anmälan **senast den 1 dec 1980** (OBS tiden!) till Stockholms Schackförbunds postgironummer 25 79 58-9, Hornsgatan 82 B, 117 21 Stockholm. Vid ev efteranmälan tillkommer 50 kr! Uppge namn, adress telefonnr och ratingtal.

Antal spelare: Av utrymmesskäl kan vid överteckning endast de 140 högst rankade spelarna beredas plats i turneringen!

System: Schweizer 9 ronder modifierad Harkness.

Dragserie: 40 drag på 2½ timme, därefter 16 drag på 1 timme samt resten av partiet på 1 timme per spelare (summa 9 tim).

Hängpartier: Alla hängpartier skall således slutföras på 4 timmar!

Personlig anmälan: Anmälda spelare skall personligen infinna sig i spellokalen den 27 dec kl 09.00–11.00 för registrering. Lottning för första ronden börjar kl 11, och spelare som då icke infunnit sig kommer ej att inlottas.

Inkvartering: Deltagare uppmanas att i god tid reservera rum. Förbundet kan tyvärr inte åta sig detta. Information om logi kan dock erhållas hos förbundet.

Återbud: Startavgiften återbetalas om anmälan dras tillbaka senast den 15 dec 1980.

Rökförbud i spelokalerna.

Välkomna till Stockholm!

Stockholms Schackförbund

Karlstads Allmänna SS – Karlstad Open

Tid: 27–30 dec 1980, rond 1 27/12 kl. 13.00 rond 7 30/12 kl. 10.00. Personlig anmälan i spellokalen 27/12 senast 12.10.

Spelplats: OK MOTORHOTELL Karlstad. Hjälpension 3 övernattningar i dubbelrum och tio måltider kronor 400:—. Bokning direkt hotellet 054–13 10 00.

Spelform: 7 ronder med de tre första ronderna efter nordiska systemet därefter Monrad.

Första ronden spelas med en betänketid av 2 timmar per spelare och parti. Återstående sex ronder spelas med betänketiden 2 timmar 40 drag därefter ½ timme per spelare för resten av partiet.

Priser: 5000-2500-1500-1000-700-500-400-300-300. **Ratingpriser:** 350:— till ca. var 12:e deltagare under de 20 högst rankade. **Hederspriser** till bästa dam och till bästa junior f 1965 och senare.

Startavgifter: Seniorer 140:—, juniorer födda 1962 och senare 110:— samt för juniorer födda 1967 och senare 75:—.

Anmälan: Sker genom insättande av startavgiften på postgiro 88 41 40-5 KARLSTADS ALLMÄNNA SS senast den 16 dec. 1980. Ange ratingtal och telefonnummer i anmälan.

Upplysningar: Bodgren 054–15 97 08 eller Svenneling 054–13 10 42.

Ralf Åkesson

JUNIOR-VM 1980

Som väntat – Garri Kasparov!

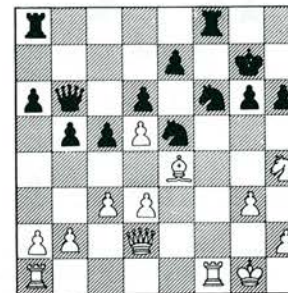
Den västtyska storstaden Dortmund levde upp under ett par veckor i slutet augusti, då staden fylldes av schackentusiaster. Det var tränare, sekundanter, stormästare, FIDE-folk, blixthajar och journalister. I centrum fanns de 58 juniorer (rekord), som kom för att kämpa om VM-titeln. Någonstans i detta myller fanns dessutom två förhoppningsfulla svenskar; Thomas Welin och jag själv (sekundant respektive junior).

När det stod klart att Sovjets representant var det 17-åriga schackfenomenet, stormästaren Garri Kasparov, väntade sig alla en emansföreställning. Så blev det också, åtminstone till en början. Kasparov inledde med tre imponerande vinster och remi mot den rutinerade rumännen Adrian Negulescu. Två partier från första ronden:

Nr 256 FLANSK SPEL

Åkesson – Tovillas

1. Sf3 Sf6 2. g3 b6 3. Lg2 Lb4 4. 0–0 c5 5. d3 g6 6. e4 d6 7. Sc3 Lg7 8. Sh4 Sc6 9. f4 Sd7 10. Le3 0–0 11. Dd2 a6 12. f5 Sce5 13. Lh6 b5 14. Lxg7 Kxg7 15. Sd5 Lxd5 16. exd5 h6 17. fxg6 fxg6 18. Le4 Db6 19. c3 Sf6

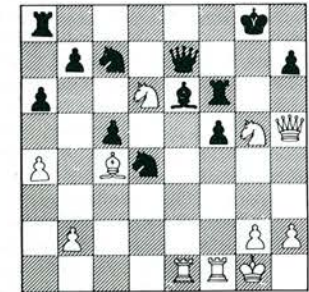

20. Lxg6 Sxg6 21. Sf5+ Kf7 22. Dxh6 Tg8 23. Tae1 Ta7 24. Sxe7 Txe7 25. Txf6+ Ke8 26. Txe7+ Sxe7 27. Txd6 1–0

Nr 257 KUNGSINDISKT

Kasparov – Cuypers

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 c5 4. d5 exd5 5. cxd5 d6 6. e4 g6 7. f4 Lg7 8. Lb5+ Sfd7 9. a4 0–0 10. Sf3 a6 11. Le2 Sf6 12. 0–0 Dc7 13. e5 Se8 14. e6 fxg6 15. Lc4 De7 16. dxe6 Sc7 17. f5 Sc6 18. Lg5 Lf6 19. Se4 Lxg5 20. Sf5 gxf5 21. Sxd6 Sd4 22. Dh5 Lxe6 23. Tae1 Tf6

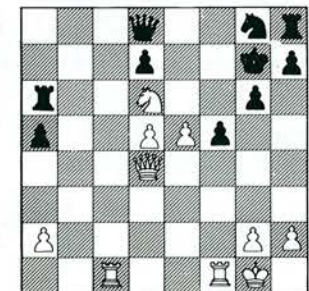
24. Sxf5 Sxf5 25. Sxe6 Sxe6 26. Txe6 Txe6 27. Dxf5 Te8 28. Te1 1–0

I femte ronden spelades följande dråpliga parti: ett typexempel på hur jag kan komplicera de enklaste vinstförfaranden.

Nr 258 SICILIANSKT

Åkesson – Negulescu

1. c4 g6 2. e4 c5 3. Sf3 Lg7 4. d4 Sc6 5. d5 Sd4 6. Sxd4 cxd4?! (En minst sagt tvivelaktig variant.) 7. Sa3! a6?! (I partiet Åkesson–L Kovacs, Köpenhamn–80, fick vit stor fördel efter 7. – e5 8. c5! Sf6 9. Ld3 Da5+?! 10. Ld2 Dxc5 11. Da4.) 8. Ld3 e5? 9. c5! Lf8?! 10. b4 b6 11. Sc4 bxc5 12. bxc5 Lxc5 13. Da4 f6 14. f4 exf4 15. Lxf4 Kf7 16. 0–0 Ta7 17. Ld6 Lxd6 18. Sxd6+ Kg7 19. Dxd4 Ta8 20. Tac1 a5 21. e5 La6 22. Lxa6 Txa6

23. Tc7! f5 24. Tb1! (Än så länge har vit på ett konsekvent och effektivt sätt utnyttjat spelöppningsfördelen. Den naturligaste vinstvarianten vore nu 24. e6† Sf6 25. Txd7† Dxd7 26. Sxf5† gxf5 27. exd7 osv. Partidraget är dock inget fel – det hotar 25. Tbb7.) 24. – Txd6 (Tvunget. Svart var redan i våldsamt tidsnöd.) 25. exd6† Sf6 26. Tbb7?? (Detta plattflytt inleder partiets andra fas, som varar fram till avbrottet. Läsaren uppmanas att spela igenom denna del av partiet snabbt och utan att närmare reflektera över vad som händer på brädet! 26. Te1 Te8 27. Te6! följt av De5 hade lett till en snabb och obekymrad avslutning av partiet.) 26. – Kf7 27. Da4 De8 28. Kf1 g5 29. Dxa5 De4 30. Dc3 Td8 31. Tb4 Dxd5 32. Db3 Ke6 33. Ta7 Se4 34. Dxd5† Kxd5 35. Tb6 Ke6 36. a4 Tc8 37. Tc7 Ta8 38. Tb4 Kxd6 39. Tcb7 Ke6 40. Tb8 Ta5 41. T8b5 (Avbrott, äntligen. Slutspelen är mycket svårsvunnet pga svarts aktiva pjäser. Våra analyser var föga kreativa och när jag återvände till spellokalen två timmar senare förstod jag inte alls hur partiet skulle kunna vinnas. Så småningom fick jag en idé...) 41. – Ta8 42. g4 d5 43. Tb8! (Efter detta starka drag är svart antagligen förlorad! På 43. – Ta5 följer 44. Te8†! och ev 45. Te5. Fortsättningen av partiet är relativt välspelad och erbjuder inga överraskningar.) 43. – Ta7 44. Te8† Kd6 45. gx f5 Tf7 46. Td8† Ke5 47. a5 Txf5† 48. Kg1 Tf4 49. Tb5 Sc3 50. Te8† Kd6 51. Tb6† Kc7 52. Te7† Kc8 53. a6 1-0

Ett stort befriande skratt och därefter var det dags för uppladdning inför nästa parti, som kom att bli turneringens höjdpunkt. (Kasparov-Åkesson 1-0, se partiavdelningen).

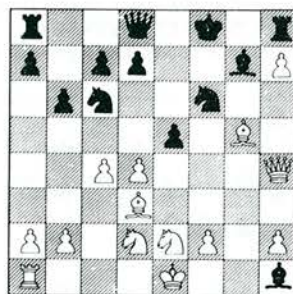
Garri Kasparov. Foto: Leif Lindén.

Därigenom hade Kasparov definitivt tagit kommandot i tävlingen och efter sjunde rondan var han 1,5 poäng före de närmaste. Det ointressanta tabelläget bidrog antagligen till att ett livligt snabbremiserande inleddes på toppborden. Självpåskade jag dock hårt och framgångsrikt, och inför den kritiska tionde rondan hade läget i toppen spetsats till betydligt: 1. Kasparov 7,5 2. Åkesson 7 3. Negulescu 6,5. Jag skulle ha vit mot Nigel Short, som hade spelat upp sig efter en dåligt start och nu hade 6 poäng. Till min stora förvåning valde han en offervariant, som sedan ett par år tillbaka ansetts praktiskt taget vederlagd.

Nr 259 OWENS FÖRSVAR

Åkesson – Short

1. e4 b6 2. d4 e6 3. e4 Lb7 4. Ld3 f5?! 5. exf5 Lxg2 6. Dh5† g6 7. f×g6 Lg7 8. g×h7† Kf8 9. Lg5 Sf6 10. Dh4 Sc6 11. Se2 Lxh1 12. Sd2! (I partiet Browne-Miles, Tilburg -78, spelades 12. Sf4 och sedan dess har ingen vågat spela den här varianten. Mitt drag är möjligen likvärdigt med Browness. Från d2 kontrollerar springaren de viktiga fälten f3 och e4.) 12. – e5

13. Sg3? (En grov felräkning. Efter det givna 13. 0-0 kan jag inte hitta någon tillfredsställande fortsättning för svart.) 13. – e4 14. Lxe4 Lxe4 15. Sg×e4 T×h7 16. Df4 Sxd4 17. Lxf6 (Ett fel-drag som kostar partiet. Efter 17. Sxf6 är spelet fortfarande mycket oklart.) 17. – Lxf6 18. Sxf6 De7† 19. Sde4 Th4! (Denna enkla vederläggning hade jag helt förbisett.) 20. Sg4† Df7 21. Dg3 Te8 22. Kf1 Dxc4† 23. Kg2 Sf5 24. Da3† d6 0-1

*

Tätstriden var död och detta faktum hade antagligen en betydlig inverkan på mitt fortsatta spel. Avslutningen blev medioker: Förlust mot Morovic och sedan två remipartier där jag i båda fallen missade upplagda vinstfortsättningar. Kasparov gled i mål med två remier och Short lyckas

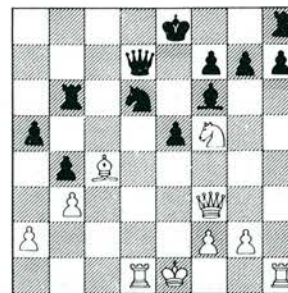
des knipa andraplatsen sedan hans motståndare i näst sista rondan, ungraren Karolyi, missat en enkel tornvinst.

Till slut ett välspelat parti av turneringens värste rufflare, österrikaren Guido Kaspret.

Nr 260 SICILIANSKT

Kaspret – Santo-Roman

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Sdb5 d6 7. Lf4 e5 8. Lg5 a6 9. Sa3 b5 10. Sd5 Le7 11. Lxf6 Lxf6 12. e4 b4 13. Sc2 Tb8 14. b3 a5 15. Df3 Lg5 16. Td1 Le6 17. h4 Lxh4 18. c5 Lg5 19. cxd6 Lxd5 20. exd5 Sa7 21. Se3 Sc8 22. Sfs Lf6 23. d7† Dxd7 24. d6 Tb6 25. Le4 Sxd6

26. Txd6 Txd6 27. Lb5 0-0 28. Lxd7 Txd7 29. Dh3 1-0

Slutställning: Kasparov, Sovjet 10,5, Short, England 9,0, Morovic, Chile 8,5, Negulescu, Rumänien 8,5, Bischoff, Västtyskland 8,5, Åkesson, Sverige 8, Tempone, Argentina 8, Danilov, Bulgarien 8, Karolyi, Ungern 8, Hjorth, Australien 8, Züger, Schweiz 8, Hansen, Danmark 8, Arnason, Island 8, Barua, Indien 8, etc.

Kommande turneringar

Borås SS – Maratonschacket

Tid: 15-16/11 med start 15/11 kl 15.00. Personlig anmälan senast 14.30. Turneringen startar vid 50 deltagare – högst 120. **Spelplats:** Borås SS Schackhuset, St. Brogatan 7, Borås. **Spelform:** 5 min. blix, 2 partier varje möte. 24 timmar i sträck, deltagarna bestämmer individuellt paa-

ser. Obegränsat antal partier. Lediga spelare lottas ihop. **Priser:** 1500/600/300/150/100 + ratingpriser. Diplom efter 75 partier. Priserna justeras uppåt efter deltagarantal. **Anmälan:** Senast 5/11 genom insättning av startavgiften Kr 50:— på pg Borås SS 83 19 6-6. **Upplysningar:** Margareta Aatolainen 031/29 13 02, Bo-Lennart Oscarsson 031/29 13 02.

Strömstads SK – Jubileumsturnering 20 år

Tid: Schackspelets dagar 21-23/11. 21/11 kl 18.30-22.00: Jubileumsblixten. 5 min/parti. Ca 14 ronder. 22/11 kl 10.30-16.00: Junior-Cup. 15 min/parti. 3 åldersklasser: A 1962-65, B 1966-69, C 1970 och senare. Ca 10 ronder. 23/11 kl 10.00-18.00: Strömstad Open – snabbschack. 20 min/parti. Ca 10 ronder. **Spelplats:** Strömstiernaskolans matsal. **Spelform:** I samtliga tävlingar kvalgrupper med 6-8 deltagare med påföljande A, B, C-final osv. Alla spelar lika många partier! **Priser:** 75 % av deltagaravgifter. **Anmälan:** Senaste 19/11 genom inbetalning av startavgift på pg 88 65 97-4 Strömstads SK, Box 126, 452 01 Strömstad I. Ange vilken/vilka tävlingar och ratingtal, klasstillhörighet och juniorers födelsedatum. Avgift Jubileumsblixten Kr 15:—. Junior-Cup Kr 10:—, Strömstad Open Kr 20:—. **Upplysningar:** Strömstad SK enl ovan eller 0526/128 92 (Karlgrén).

Götaverkens SK – 50-årsjubileum

Tid: 13-14/12 kl 13.30. Personlig anmälan i spellokalen senast kl 13.00. **Spelplats:** GV-Cityvarvet "Galjonan", Göteborg. **Spelform:** Snabbschack 9 ronder Monrad med tidshandicap. Klass I: över 2000, Klass II 1700-1999, Klass III under 1700. Betänketid 15-15, 21-9, 25-5. **Priser:** 1200/500/300/200 + ytterligare beroende på deltagarantalet. **Anmälan:** Senast 6/12 genom inbetalning av startavgiften Kr 50:— på pg Götaverkens SK 62 34 18-1. Ange ratingtal. **Upplysningar:** Toivo Kardehill 031/26 42 79 Sture Hellberg 031/51 91 25.

SS Luleå – VII Öppna Lule-Mästerskapet i snabbschack

Tid: 14/12 kl 10.00. Upprop 08.45-09.30. **Spelplats:** Badhuset, Festsalen, Luleå. **Spelform:** 10 ronder Monrad med tidshandicap. A: 1900 eller högre, B: 1700-1899, C: 1699 eller lägre. Total speltid per parti 30 min. **Priser:** 500/250/125 + ytterligare penningpriser beroende på deltagarantalet. **Anmälan:** Senast den 5/12 till SS Luleå, Smedjegatan 13, 951 32 Luleå, samtidigt in-

betalas startavgiften Kr 50:— för seniorer, Kr 25:— för juniorer på pg SS Luleå 48 81 68-6.
Upplysningar: Kosti Karppanen 0920/214 02-295 23.

Karlstads Allmänna SS – Solstadsträffen

Se TfS/6, sid 190.

Malmö SF – Malmö Open

Se TfS/7 sid. 218. Kompletterande upplysningar: **Spelplats:** ännu ej bestämd. **Hotell:** Malmö Hotellcentral 040/23 37 77. **Startavgift:** Kr 125:—, insättes på pg Malmö SF 43 23 99-4. **Upplysningar:** Lars Brink 040/689 93 el. 799 71, Lars Grahn 040/97 58 02.

Skånes SF – Malmö Open

Se separat inbjudan.

Karlstads Allmänna SS – Karlstad Open

Se separat inbjudan.

Stockholms SF – Rilton Cup

Se separat inbjudan.

Döderhultspriset stulet

Natten till den 1/10 stals den berömda Döderhultsgruppen från Majornas Schacksällskaps spellokaler på Schackspelets Hus i Göteborg. Kvällen före ägde stora tävlingar rum och troligen har tjuven eller tjuvarna dröjt sig kvar för att under natten demontera glasmontern med Axel Peterssons mästerverk. Åverkan på utgångsporten på husets baksida tyder på att reträttvägen gått där. Polis och försäkringsbolag är givetvis inkopplade.

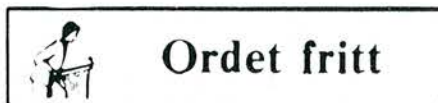
Priset tillkom 1910 sedan Ludvig Collijn skänkt 100 kronor efter en böneskrivelse från Martin Andersson i Manhem. Döderhultarens räkning stannade på 65 kr! Efter många års tävlingar tog Majorna hem priset 1917.

Schackspelets Hus i Göteborg har i många avseenden varit ett lyckokast. Tyvärr har långfingerade individer även dragits dit. För icke så länge sedan försvann som nämnts i TfS det dyrbara Leningradspelet. Det är ännu på drift och övriga konstnärliga spel dess bättre i bankfack.

A.B.

Luleå-SM

Tyvärr hade ett fel insmugit sig i den officiella resultatlistan (och följaktligen även i TfS/7) i Klass II grupp 20. Pristagarna skall vara 1. Lars Bergström, Alvesta SS, 6. 2. Oscar Glad, Lönnboda, 3. Ola Westerlund, Örebro SS.

Ordet fritt

Klasskillnad

Adel, präster, borgare och bönder, vi känner alla till de fyra stånd, som under århundraden styrde Sverige. Adeln var rikast, för den levde på dom andra, så därför bestämde adeln mest. Och blev ännu rikare.

De andra stånden eller klasserna hade rike-dom och därmed makt i fallande skala. Hjonen nämnde man inte under dessa århundraden, för de hade ingen rikedom och alltså kunde man nonchalera dem.

Ståndsriksdagen avskaffades för över hundra år sedan.

Som stamanställd fick jag under tio år erfara en annan sorts klasskillnad under 1930-40-talen. Officersmännen var givetvis ytterst komfortabel, korpralsmännen dålig, vicekorpralsmännen usel och manskapsmännen fanns knappt.

Jag är övertygad om att de militära myndigheterna avskaffat sådana orättvisor för årtionden sedan.

Spelarna i Sveriges Schackförbund är också indelade i klasser. Det är bra, en åtgärd för att vi skall få ut så mycket som möjligt av vårt spelande. Men det är **inte** bra att de spelare som är "rika" på spelstyrka skall utgöra någon sorts "adel" som lever på de andras bekostnad = startavgifter. Varför skall våra startavgifter bekosta penningpriser till elitspelarna?

Ännu värre är det när vi, som alltså bekostar tävlingarna till stor del, nonchaleras av arrangörerna till den milda grad som skedd vid årets SM-tävlingar i Luleå. Man hade en större lokal och en mindre och valde, hör och häpna, att placera ett avsevärt mindre antal spelare ur de högre klasserna i den större lokalen, medan de lägre klasserna, med åtskilligt fler spelare, fick nöja sig med den mindre hallen. Resultatet blev att vi i klass två och tre satt så trångt, att vi endast med svårighet kunde lämna bordet under spelets gång, ty vi störde då ett stort antal andra spelare.

Ovanstående förhållanden påtalades före klass II-starten till arrangörerna. Under första rondens diskuterades frågan med den lokale ledaren, som motiverade bl a med att man tyckt att det var för jobbigt att ändra möbleringen!

Man talade om skandal i Borås-79, men jag tycker att Boråsarrangemangen var bland de bästa sen jag började spela SM på 40-talet och jag har sedan dess bara missat något enstaka år. I Borås satt alla bra, hade god plats och alla behandlades lika. I Luleå fick hundratals spelare en semestervecka, som de gått och sett fram

emot, mer eller mindre förstörd p g a nonchalans från arrangörerna. Det kallar jag skandal.
Gustav Laneryd

Roliga miniatyrpartier

En värmlandsson (förmodar vi), Carl-Åke Dahlquist uppifrån Sunne, har sänt oss ett knippe miniatyrer. Samtliga har det gemensamt att spelöppningarna som presteras är av mer eller mindre härresande karaktär (men bitvis roliga) och i all sin obegriplighet förs tankarna till dagens minidatorer när dessa är i högform.

En inte alldeles vanlig matt lyckas partileverantören få till stånd i ett blyxtparti mot Sten Tillman 1978: **1. e4 e5 2. f4 e×f4 3. Sf3 g5 4. Lc4 h6?**

Försiktighet lär i vissa sammanhang anses vara en dygd men just vid detta tillfälle är tankegången inte direkt lysande. Visserligen är det fråga om blyxt, men ändå...

5. 0-0 Le7? (en olycka kommer som bekant sällan ensam) **6. Se5! Th7 7. L×f7† T×f7 8. Dh5** och uppgivet, förstäs.

I nästa exempel undandrar sig spelföringen kommentarer, men det har sin speciella förklaring: **1. e4 d5 2. e×d5 Ld7 3. Sc3 f6** (man kan nästan sätta frägetecken efter svarts samtliga drag) **4. d4 c6 5. Ld3 c×d5 6. Dh5† g6 7. L×g6† h×g6 8. D×g6 matt.** Förklaringen? Jo, partiet var spelat blint! Dock inte av svart, som det finns god anledning tro, utan av vitspelaren (CÅD)...

☆

Efter denna utflykt mer eller mindre uti det blå skall vi återvända till verkligheten och ur kartoteket plocka godbitar med spelöppningar som tidigare inte förekommit under ovanstående rubrik.

Italienskt parti har väl de flesta kommit i beröring med i ett eller annat sammanhang. För mindre avancerade spelare är det en nyttig lärdom att kunna denna öppning eftersom den innehåller många ingredienser som det inte skadar att lära sig. Till särskilt intressanta förvecklingar leder "Möller-angreppet" som fått sin benämning efter den danske analytikern Jörgen Möller. Huvudvarianten uppkommer efter följande drag: **1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Lc5 4. c3 Sf6 5. d4 e×d4 6. c×d4 Lb4† 7. Sc3 S×e4 8. 0-0 L×c3**

Redan år 1898 hade Möller kommit så långt i sina undersökningar att han kunde offentliggöra grundliga analyser där 9. d5! (bl.a. för att hindra svart att befria sig med d7-d5) utgjorde fortsättningen. Vit har visserligen både initiativ och angrepp men man ledde snart i bevis, att svart höll remi vid korrekt spel och då var det hela inte roligt längre.

Vi skall dock titta på ett relativt sentida parti, spelat i Mar del Plata 1946, där en okänd storhet vid namn Corte lyckades få en av stormästarringarna Bolbochán på fall.

Huruvida det berodde på underskattning, dragomkastning eller schackblindhet undandrar sig vår bedömning men i alla händelser drog Bolbochán **8. - S×c3** (i stället för i diagramställning **8. - L×c3**) och sedan följde en, för vitspelaren, lustiger dans: **9. b×c3 L×c3 10. La3! d5? 11. Lb5 L×a1? 12. Te1† Le6 13. Da4 Tb8 14. Se5! Dc8 15. L×c6† b×c6 16. D×c6† Kd8 17. S×f7† L×f7 18. Le7 matt!** Vilken utskäpning...

Ryskt parti – eller ryskt försvar om man så vill – är ju inte precis någon modeöppning. Teoretikerna ser den mer eller mindre över axeln och nöjer sig för det mesta att pliktskyldigast ange några drag i början.

Spelar vit dock för passivt så kan det gå illa och det kan vi exemplifiera med partiet Janowski – Marshall från deras match 1912.

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. S×e5 d6 4. Sf3 S×e4 5. d4 d5 6. Ld3 Ld6 7. 0-0 Lg4

Den modernare teorin anger här 7. - 0-0 vilket Marshall föredrog i ett parti mot Yates i London 15 år senare än mot Janowski. Efter 8. c4 följde då 8. - Lg4.

8. Te1 f5 9. c4 0-0 10. c×d5? Vitspelaren slappnar av ett ögonblick och det räcker för att schackvärlden ånyo skulle få uppleva en ny "marshallkombination";

10. - Lxh2†! 11. Kxh2 Sxf2 12. De2 Sxd3 13. Dxd3 Lxf3 14. gxf3 Dh4† och svart vinner tornet på el och partiet.

Se för all del upp när någon spelar ryskt mot dig nästa gång!

Jostein Westberg

Lars-Åke Karlgren

Distriktsnytt Västergötland eller Norge

När två bilar med schackspelare passerade gränsbefästningarna vid Svinesundsbron i norra Bohuslän den 12 oktober 1979 skedde något historiskt. Det var denna fredagskväll Strömstads SK skulle spela första ronden i Östfoldserien, det norska seriesystemet!

Bakgrunden är denna: I schackklubben i Strömstad har vi alltid haft svårt att mönstra lag för långa resor till bortamatcher och därför har vi aldrig kunnat delta i Västergötlands distriktsserie. Resorna hade tagit oss till sådana exotiska platser som Tibro, Hova, Fritsla m.fl. Det hade varit resor på upp till 30 mil en väg och inte lika tilltalande för alla!

I alla fall skrev vi brev till Norges Sjakkforbund i mars 1979. Fram på sommarmarkanten fick vi svar från Arnold J Eikrem, som meddelade att frågan "p g a sin principiella natur" varit uppe i NSF:s Sentralstyre. Sentralstyret såg odelat positivt på vår förfrågan och lämnade över det till Östfold sjakkrets. I Östfold har vi många schackvänner sedan 20 år tillbaka och haft många mer eller mindre hårda schackbataljer. Där fanns naturligtvis heller inget motstånd.

Serien bestod av sex lag (de norska lagen spelade med sina 2:a-lag) och skulle slutas före jul. Själva satte vi som målsättning att undvika jumboplatsen för vårt rutinerade lag. Tyvärr, som synes av resultatet, lyckades vi inte med det, men vår debut med seriespel var ändå positiv. Den bästa insatsen i vårt lag gjorde den äldste och den yngste: 75-åriga

Sten Franzén på andra bordet tog 2 p liksom 16-åringen Jan Thuresson på bord 4/5. Som ett exempel på motståndet kan vi nämna att 1978 i Norsk Sjakkblad utnämns till "det store Mose-året"! Då blev Moss SK norska mästare! Vi spelade givetvis mot deras lag 2, men de var inga duvungar de heller!

Resultat:

Moss 9, Sarpsborg 8, Fredrikstad 6, Halden 3, Indre Østfold 2, Strömstad 2.

Som avslutning en liten fundering: När skall Västergötlands schackdistrikt delas? Distriktet har 37 klubbar, de allra flesta runt Borås, Skövde, Falköping o s v. Vi i utkanten av distriktet har tyvärr ingen större känsla för distriktet. Vi betalar in medlemskontingenten och deltar i två tävlingar arrangerade av distriktet per år, båda för juniorer! En del vill kanske se det som bristande intresse, men intresse är också en funktion av möjlighet; ökade möjligheter att delta ger också ökat intresse. Genom åren har motioner om delning lagts fram på distriktets kongresser och, det medger vi, Strömstad har inte aktivt tagit del i den debatten. Men de motionerna har huvudsakligen gått ut på att dela distriktet i Älvsborgs och Skaraborgs län – och det hade inte löst våra problem. När det gäller resor kan man också vända på steken: Inte bara resor från Strömstad, utan också till. Våren 1979 skrev vi till VSF och bad dem att försöka greja en instruktör som kunde ställa upp några måndagskvällar hösten 79. Svaret blev negativt. Och det kan man naturligtvis förstå: Vilken instruktör kan åka 15-20 mil enkel väg en måndagskväll och sedan upp till jobbet på tisdag? Säkert gör styrelsen i VSF så gott de kan, men det löser tyvärr inte problemet. Det finns ytterligare en sida av saken. I Bohuslän och Dalsland finns fyra registrerade schackklubbar: Uddevalla, Herrestad (vid U:a), Tanum och Strömstad. Men var finns klubbarna i Lysekil och Åmål för att nämna de största orterna? Spelarna finns där, det vet vi, men vi måste arbeta för att det bildas klubbar!

För vår del ser vi gärna ett "Trestads schackdistrikt", d v s med ungefär samma område som vår lokalradio: Uddevalla, Trollhättan, Vänersborg, Dalsland och Bohuslän ner till ungefär Stenungsund. Jag skall inte argumentera mer för det än jag gjort ovan (och TfS är väl inte rätta platsen); frågan får diskuteras på annat håll.

Trots att vårt seriespel i Norge är enbart positivt har jag ändå en dröm (åtminstone när det gäller schack): Att spela med Strömstad i div V Bohuslän-Dal.

Redan en klassiker!

Vadå?

Naturligtvis

Erik Lundin

Schackminnen 1924 – 1979.

55 år vid schackbrädet.

Några pressklipp:

Dagens Nyheter: "...ett ovärderligt bidrag till det svenska schackspelets historia".

Gotlands Tidningar: "Förutom en mängd intressanta partier innehåller Lundins minnesbok ett antal fotografier från tävlingar både in- och utrikes. Ett gott råd: Köp Lundins bok. Läs den. Du kommer att läsa den åtskilliga gånger!"

Expressen: "En schackbok som har alla förutsättningar att bli en bestseller bland schackfolket. Förutom att boken är rik på intressanta och färgstarka partier har den sitt värde som viktigt dokument över svensk schackhistoria 1924–1979".

Nya Vermlands-Tidningen: "...boken som är en kavalkad av ett ovanligt rikt liv späckat med schack. 126 partier finns med och hela det svenska schacklivet också, tycker man".

Kvällsposten: "Boken skildrar en karriär utan motstycke. Den innehåller unika ögonblicksbilder, nedtecknade av en man som umgåtts med och spelat mot schackvärldens giganter, inklusive världsmästarna Capablanca, Aljechin och Botvinnik".

Smålands-Posten: "En av de bästa schackböcker som någonsin kommit ut på svenska. På ett humoristiskt och initierat sätt berättar oldtimern Lundin om sina 55 akti-

va schackår vid schackbrädet och i inte mindre än 126 utomordentligt intressanta och spännande partier får vi ta del av både med- och motgångar under hans långa karriär".

Svenska Dagbladet: "...en fin bok – Lundins mästerverk".

Upsala Nya Tidning: "... verket är utan tvivel det intressantaste och betydelsefullaste inom den svenska schackboksfloran".

Östgöta Correspondenten: "Friskt och personligt botaniserar "Ludde" hejdlöst bland sina minnen, samlade från en 55-årig (!) karriär inom den yppersta eliten. Partiturvalet är något alldeles extra och det är ingen överdrift att påstå att man här hittar alster som tillhör det främsta vår schacklitteratur äger".

Göteborgs-Posten: "Vi får en utomordentlig bild av en unik karriär, initierade skildringar av personer och milstolpar inom svenskt schack. ...Erik Lundin har valt kalenderns form för sina memoarer. Som historik har den vunnit i styrka genom att författaren även tagit upp händelser, i vilka han själv inte varit medagerande".

Arbetsbladet: "... en klassiker i svensk schacklitteratur. Det är ett rikt galleri av människor som möter oss. De många upplevelserna är tecknade med generositet".

Köp den till Dig själv – köp den till Dina vänner! Kanske som julklapp?

Pris: För medlemmar i SSF Kr 65:— inkl. moms, vid beställning före 10/12 Kr 60:—, 178 sid. Kart. Märk talongen "Erik Lundins memoarer"

Sveriges Schackförbund
Hejdegatan 37 A, 582 43 Linköping
013-10 18 00. Postgiro 65 22-7

Schackmagasinet

Det första av höstsäsongens schackmagasin var i goda händer med Uno Hedin och S-G Samuelsson som redaktörer och L G Warne som assistent.

Som vanligt inleddes sändningen med ett välmatat nyhetsblock. När detta läses är nog nyheterna gamla, men återblicken på SM i Luleå via en intervju med sverigemästaren Nils Gustaf Renman – nästa programpunkt alltså – förtjänar givetvis ett litet referat.

Uno Hedin tyckte att Renman såg ut att ha roligt när han satt vid brädet i SM – spelglädje kallas det och det kunde NGR inte förneka. Av sin mamma fick han ett schackspel när han var 9 år och ett bråkigt barn, höll på ett par år men tog inte upp sin hobby igen förrän vid 15 år och förlorade alltså ett par viktiga utvecklingsår. En ny satsning kom i 18–20 årsåldern och riktig fart blev det efter flyttningen till Uppsala 1973.

Teoriplugg (så vanligt tyvärr bland dagens unga) är en bisak för NGR som lär sig mest och bäst genom att spela genom och analysera andras partier och därvid pröva egna alternativ. Att man ibland inte riktigt begriper avsikten med vissa drag (UH:s inpass) har även hänt NGR (men även många andra efterspelare, förstås!).

Som svart spelar NGR helst Franskt men som vit varierar han, men börjar tydligen mest med d-bonden. Tycker om aktivitet och är nog en "tryckspelare" som Ornstein en gång sagt i Svenska Dagbladet.

Bästa prestationen är segern i Albena, Bulgarien 1978 före många GM och IM. Rädd att möta de bästa, är jag inte, sa NGR, utom alldeles i början, men man är snart igång, och då... Låter bra inför OS på Malta...

Kvällspostens Bo Plato gav en översikt av höstens bokflod av schackböcker; som visade sig vara en uttorkad flodbädd med 3000 svenska böcker men ingen om schack. Det svenska språkområdet är för litet och framställningskostnaderna stora, men man hoppas på Spektra i Halmstad och Prisma i Stockholm (och varför inte Liber med den nya Allemans bok om schack?). Lundins fina schackbok har bara sålts i 800 ex. Riksförbundet måste se till att få ut den i bokhandeln!

Lyssnarfrågor besvarades resp. hänvisades tillbaka till lyssnarna. Att dragupprepning bör heta ställningsupprepning vet väl de flesta numera. Det kan dröja många drag innan samma ställning uppkommer tredje gången (t.ex. efter springarnas irrfärder) men då kan man kräva remi. Historiens första stormästartitlar tillerkändes finalgruppens spelare i St Petersburg 1914 (av ryske tsaren!), dvs. Capablanca, Lasker, Aljechin, Tarrasch och Marshall.

*

Efter en snabbrapport från VM för schachdatorer i Österrike, där Bell och Chaos från USA delade 1–2 plats (Bell vann sarspelet) och Ulf Rathsman hamnade på 17 och näst sista före en gammal världsmästare, Chess Challenger (Ulf återkommer till detta VM i nästa nummer av TfS) var det dags för ett parti från Tilburg.

Nr 261 DAMINDISKT

Spasskij – Ribli

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3

Spasskij undviker Nimzoindiskt och fianchetto-rar ej heller på g2. Han är som SGS konstaterar "en klassisk centrums spelare".

3. – b6

Damindiskt – så populärt just nu.

4. e3 Lb7 5. Ld3 d5 6. b3

För att gardera "upp" c4, säger SGS. Så sant – men stryk gärna det onödiga tillägget "upp"!

6. – Le7 7. 0–0 0–0 8. Lb2 c5

Nästan symmetriskt, men Ld3 står bättre än Le7.

9. Sbd2 Sc6 10. Tc1 Tc8 11. De2 dxc4 12. bxc4

Vit väljer bondebevakning i centrum.

12. – Dc7 13. Tfd1 Tfd8 14. Lb1

Syftar till kungsangrepp. Damen skall gå in framför löparen.

14. – h6

Nog rätt bra och förhindrar Sg5.

15. Sb3(!)

Konstigt drag (dåligt) enligt SGS och UH men enligt EU taktiskt väl motiverat. Svart är klart psykad och kommer säkert att vimsa fram med a-bonden för att köra bort Sb3.

15. – a5? 16. h3 a4? 17. Sbd2 Kf8?

Fortfarande planlöst. Svart är egentligen förlorad redan nu.

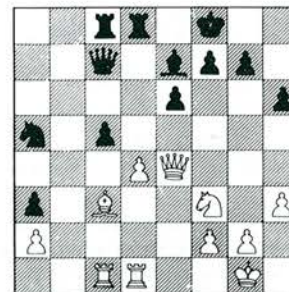
18. Se4 Sxe4 19. Lxe4

Ett plusbyte utan tvekan.

19. – cxd4 20. exd4

Vit har nu de s.k. hängande bönderna: en styrka eller svaghet, det beror på.

20. – a3? 21. Lc3 Sa5 22. c5! Lxe4 23. Dxe4 bxc5

24. d5!

Ett nytt bondeoffer som ger svart hängande bönder och vit avgörande kungsangrepp.

24. – exd5 25. Dh7 f6

Ingenting hjälper.

26. Sh4 Ke8 27. Dg8+

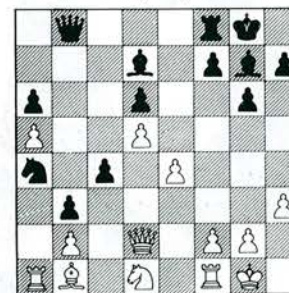
1–0
Eric Uhlin

Snöpligt slut

I TfS 4/80 liksom i Schacknytt 4/80 finns publicerat mitt parti från allsvenska finalspelet mot Christer Hartman, en uppgörelse där jag så att säga stupade på mållinjen. Allan Werle i TfS och Börje Jansson i Schacknytt är dock inte riktigt överens om var jag spelar fel.

Efter vits 23:e drag i partiet uppkom den här ställningen:

Nyberg

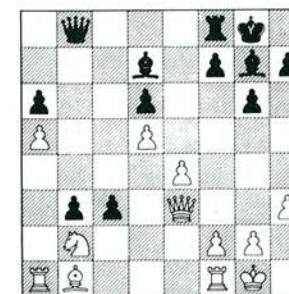

Hartman

Här slog jag med springaren 23. – Sxb2 vilket Werle med visst fog kritiserar. Han föreslår Dc7 (Db5) följt av Tb8. Ett hot är ju ofta starkare än dess utförande! I efteranalysen till partiet fann spelarna det övertygande 23. – Tc8!

Nu hotar det 24. – Sxb2 25. Sxb2 c3 26. De3 cxb2 27. Ta3 Tc3! 28. Db6 Dc8! eller 28. Dd2 Db4 29. Dxb2 La4. Om vit försöker täppa till ställningen med 24. Sc3 kan följa 24. – Db4 25. Tc1 Sxc3 26. Txc3 Lxc3 27. Dxc3 Dxc3 28. bxc3 f5! 29. f3 fxex4 30. fxex4 Kg7 31. Kf2 Kf6 32. Ke3 Ke5 33. Ta3 Tf8 34. Ke2 g5 följt av h5, g4, g3, eller 27. bxc3 Dc5 med planen Tb8-b5. Att jag inte tittade på 28. – Tc8 under partiet berodde på att jag var nöjd med 23. – Sxb2. Efter 24. Sxb2 c3 25. De3!

Nyberg

Hartman

försjön jag i grubbel. Jag hade missat 25. – cxb2 26. Ta3! och Bb3 går förlorad. Mitt tidsförsprång på 20 minuter mot 8 började ätas upp. Jag hittade det "geniala" 25. – c2? bara för att mötas av samma parad (!) varefter det bråkade utför.

Börje Jansson tror att 25. – cxb2 trots allt var bättre än 25. – c2? men bifogar inga varianter. Faktiskt står svart bra efter 25. – cxb2 (!) 26. Ta3 Lb5! 27. Txb3 Dc7 28. Te1 Dxa5, ja, det är rentav svårt för vit att komma tillräta med den nya fribonden på a-linjen.

Men min motståndare var faktiskt mest rädd för det vackra 25. – Tc8! Ställningen blir då nästan omöjlig att analysera, här några möjligheter: A: 26. Ta3? Db4. B: 26. Sa4 Lxa4 (enklast, mindre klart är 26. – c2 27. Lxc2 bxc2 28. Sb6 Lxa1 29. Txa1 Tc5 30. e5) 27. Txa4 Db5 28. Ta3 Db4 29. Txb3 Dxb3 och svart bör vinna eftersom Ba5 faller. C: 26. e5 Lxe5 27. Sd3 Lg7 och vit har fortfarande stora svårigheter. D: 26. Db6 c2 27. Ta3 Lxb2 28. Txb3 Dxb6 29. axb6 cxb1D (eller 29. – c1D 30. Txc1 Lxc1 31. b7 Tb8 32. Ld3 a5 33. Tc3 Txb7 (!) 34. Txc1 a4 med vinstchanser) 30. Txb1 Ld4 följt av Lb5 med trolig vinst.

Något mindre klart är 26. – cxb2 27. Ta3 Lb5 28. Txb3 Dxb6 29. axb6 Lxf1 30. b7 Tb8 31. Kxf1 a5 32. Tb6 Kf8 33. Txd6 Txb7 även om chanserna är på svarts sida.

Slutsats: Såväl 23. – Tc8 som 23. – Sxb2 bör

leda till vinst för svart. Men faktum kvarstår; min motståndare fann de drag som behövdes vid brädet, jag gjorde det inte.

Ulf Nyberg

✱

Täbyturneringen 1980

Den 9:e upplagan av TÄBYTURNERINGEN som spelades i augusti samlade 88 startande.

Internationelle mästaren Kamran Shirazi från Iran var topprankad och ledde turneringen efter fyra raka tillsammans med Mats Carlson och junioren Stefan Winge.

I femte rondan besegrade Carlson Shirazi och i påföljande rond fick SM-tvåan Mats Sjöberg se sig besegrad av Carlson. I sista rondan blev det ren final mellan klubbkamraterna IM Erik Lundin och Carlson. Kung "Ludde", som för övrigt vann den första Täbyturneringen 1972, lyckades inte peta ned 22-åriga Carlson från förstaplatsen. Partiet slutade remi.

Resultat: Mats Carlson, Wasa 6½, Erik Lundin IM, Wasa 6, Kamran Shirazi IM, Umeå (Iran) 6, Mats Sjöberg, Rockaden 5½, Rolf Bergström, Uppsala ASS 5½, Rikard Unelius,

Pjäsen 5½, Stefan Winge, Bollmora 5, Allan Werle, Rockaden 5, Christer Hartman, Rockaden 5, Ulf Norevall, Uppsala ASS 5, Rune Ljungberg, Passanten 5, Per-Ove Hesselborn, Wasa 5, Kenneth Lundberg, Jakobsberg 5, Ivan Erben, Vällingby 5.

Några partier från turneringen:

Nr 262 BIRD

Stig Flodmark Kamran Shirazi
Danderyd Umeå

1. f4 e5 2. f×e5 d6 3. e×d6 Sf6 4. d×c7 D×c7 5. e3 Ld6 6. Lb5† Sc6 7. Sf3 Lg4 8. d3 0-0 9. L×c6 b×c6 10. Sbd2 Tfe8 11. Sf1 Tad8 12. De2 Sd5 13. Df2 Lc5 14. d4 L×f3 15. d×c5 Sb4 16. g×f3 Da5 17. Sd2 S×c2† 18. Kf1 S×e3† 19. Kg1 Te6 20. h3 Tg6† 21. Kh2 Dc7† 22. f4 D×f4† 0-1

Nr 263 SICILIANSKT

Rune Ljungberg Istvan Orci
Passanten Schack -27

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Le4 e6 7. Le3 Le7 8. De2 0-0 9. 0-0-0 S×d4 10. L×d4 a6 11. g4 Da5 12. Thg1 b5 13. g5 Se8 14.

Lb3 b4 15. Sd5 e×d5 16. L×d5 Tb8 17. g6 Le6 18. Dh5 h×g6 19. T×g6 Sf6 20. T×g7† 1-0

Nr 264 NIMZOINDISKT

Mats Carlson – Kamran Shirazi

1. d4 Sf6 2. e4 e6 3. Sf3 c5 4. Sc3 e×d4 5. S×d4 Lb4 6. Sb5 a6 7. Sd6† Ke7 8. S×c8† D×c8 9. e3 Se4 10. Dd4 Sf6 11. Ld2 Sc6 12. Dh4 Tg8 13. f4 h6 14. Le2 g5 15. D×h6 g×f4 16. D×f4 T×g2 17. Tf1 Dh8 18. 0-0-0 Ld6 19. Df3 Tag8 20. Le1 Le5 21. Lg3 T8×g3 22. h×g3 T×g3 23. Df2 Dh6 24. Lf3 Dg6 25. Dd2 Kf8 26. Se2 Tg5 27. Sf4 L×f4 28. e×f4 Tg3 29. f5 e×f5 30. L×c6 d×c6 31. Dd8† Kg7 32. Th1 Dg5† 33. Kb1 f4 34. Tdf1 f3 35. Dd4 Dg4 36. Dd2 Dg6† 37. Ka1 Tg2 38. De3 f2 39. T×f2 T×f2 40. D×f2 De4 41. Dh2 De3 42. Tg1† Kf8 43. Dd6† De7 44. Dd8† Se8 45. Th1 f6 46. a3 Kf7 47. Dg3 Sg7 48. Tg1 Kf8 49. c5 Dd7 50. Dd6† D×d6 51. c×d6 Sf5 52. Tg8† 1-0

Nr 265 SPANSKT

Ingemar Storm Allan Werle
Vara Rockaden

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 b5 6. Lb3 d6 7. c3 Lg4 8. h3 Lh5 9. Te1 Dd7 10. a4 Tb8 11. a×b5 a×b5 12. d3 g5 13. L×g5 Tg8 14. L×f6 D×h3 15. g3 T×g3† 16. f×g3 D×g3† 17. Kf1 L×f3 18. Te2 Lh6 19. Dc2 Dh3† 20. Tg2 Le3 21. L×f7† K×7 0-1

Hans Svedbark

NYTT VÄRLDSREKORD

Schackhistoriens längsta parti? Det är en fråga som ofta ställs och senast signaturen hade anledning syssla med den var i ett radioreportage 1955 från zonturneringen i Göteborg, då Ståhlberg visste berätta att rekordet hölls av Pilnik-Czeraniak. Mar del Plata 1950 med 191 drag och 23½ timmar. I semifinalerna till Israelmästerskapet 1980 spelades emellertid ett parti mellan Y. Stepak och Y. Mashian som varade i 193 drag och 24½ timmar.

Håll till godo!

Nr 266 DAMINDISKT

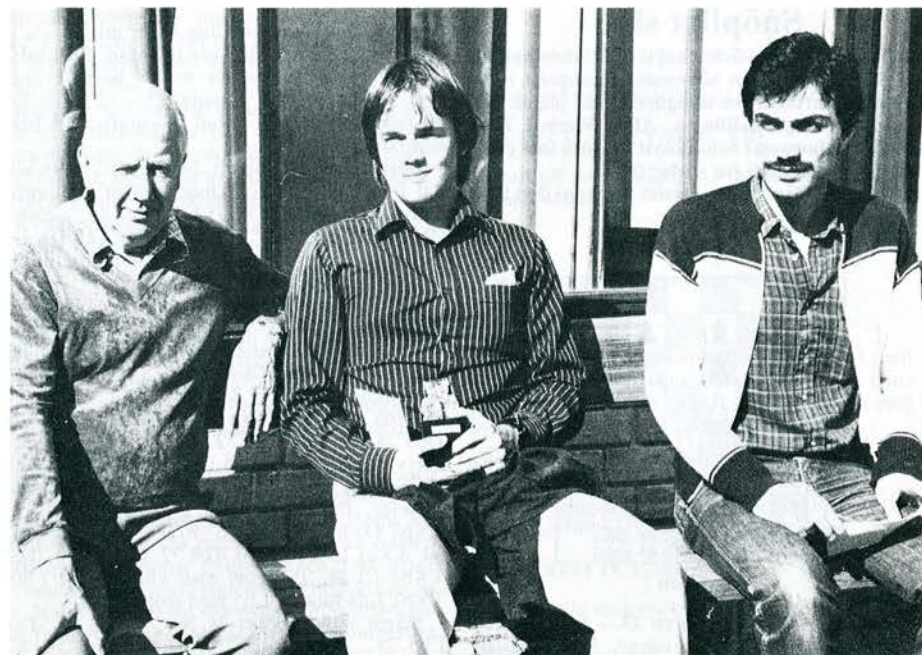
Stepak – Mashian

1. d4 Sf6 2. e4 e6 3. Sf3 b6 4. g3 Lb7 5. Lg2 Le7 6. Sc3 Se4 7. De2 S×c3 8. D×c3 0-0 9. 0-0 c5 10. Td1 d6 11. Dc2 Sd7 12. e4 Dc7 13. b3 Tfe8 14. Lb2 Tad8 15. Td2 e5 16. d5 Lf8 17. Te2 g6 18. Lc1 Lg7

19. Lg5 f6 20. Ld2 Lc8 21. Sh4 Sf8 22. h3 Ld7 23. a4 Dc8 24. Kh2 a5 25. Tf1 Dc7 26. Dd3 g5? 27. Sf5 L×f5 28. e×f5 Df7 29. Te4! Sd7 30. De2 Kh8 31. Lf3 Tg8 32. Lh5 De7 33. Kg2 Lh6 34. Th1 Tg7 35. h4 Tdg8 36. Kf1 Sf8 37. Tg4 Dd7 38. De4 Dc8 39. Ke2 Dd7 40. Th2 Dc8 41. Kd3 Dd7 42. Kc2 De7 43. Kb2 (första avbrottet) Dd7 44. h×g5 L×g5 45. f4! e×f4 46. g×f4 Lh6 47. T×g7 L×g7 48. Lc3 h6 49. Te2 Sh7 50. De6 Sf8 51. D×d7 S×d7 52. Te6 Lf8 53. Le8 Tg2† 54. Ke1? Tg1† 55. Kd2 Tg2† 56. Te2?? T×e2†! 57. K×e2 Kg7!! 58. L×d7 Le7 59. Le8 Ld8 60. Lh5 Kf8 61. Kd3 Ke7 62. Ke4 Kf8 63. Lg6 Kg7 64. Ld2 Le7 65. Le3 Ld8 66. b4! a×b4 67. Kd3 Kf8 68. Lc1 Ke7 69. Lb2 Kf8 70. Kc2 Ke7 71. Kb3 Kd7 72. Lh5 Ke7 73. Lc1 Kd7 74. Ld2 Ke7 75. Le1 Kd7 76. Ld1 Kc7 77. Kc2 Kd7 78. Kd3 Ke7 79. Lh4! Kd7 80. Kc2 Kc7 81. Kb3 Kb7? 82. Lh5! Le7 83. Le8 Ke7 84. Kc2 (andra avbrottet) Kd8 85. a5! b×a5 86. La4 Kc7 87. Kd3 Kc8 88. Ke3 Kd8 89. Kf3 h5! 90. Kg2 Kc7 91. Kh3 Kd8 92. Lg3?? Lf8! 93. Kh4 Ke7 94. K×h5 Kf7 95. Kg4 Lg7 96. Kf3 Ke7 97. Lh4 Kf7 98. Ke4 Lf8 99. Kd3 Lg7 100. Kc2 Ke7 101. Kb3 Kd8 102. Lb5 Kc7 103. Ka4 Kb6 104. Le8 Ka6 105. Lb5† Kb6 106. Kb3 Kc7 107. Kc2 Kd8 108. Kd2 Ke7 109. Ke3 Kf7 110. La4 Lh6 111. Kf3 Lf8 112. Kg4 Le7 113. Kh5 Kg7 114. Lf2 Lf8 115. Lh4 Le7 116. Lg5! Ld8 117. Ld1 Le7 118. Lh6† Kf7 119. Kh4 Kg8! 120. La4 Kf7 121. Kg4 Ld8 122. Lg5 Le7 123. Kh5 Kg7 124. Lh4 Lf8 125. Le8 Le7 126. Kg4 Kf8! 127. Ld7 Kf7! 128. Kf3 Lf8 129. Ke4 Lg7 130. Le6! Lh6? 131. Kd3! L×f4 132. Kc2 Ke7 133. Kb3 Le5 134. Le1 Kd8 135. Ka4 Kc7 136. K×a5 Lf4 137. La4 (tredje avbrottet) Le5 138. Ka6! Lf4 139. Lh4 Le5 140. Ld1 Ld4 141. Lg3! Le3 142. Kb5 Lh6? 143. Ka4 Kd7! 144. Kb3 Ke7 145. Kc2 Lg5 146. Kd3 Lc1 147. Ke4 Ld2 148. Kf3 Lc1 149. Kg4 Ld2 150. Kh5 Le3 151. Kg6 Lg5 152. Lc2 Ld2 153. Kh5 Lc1 154. Kg4 Ld2 155. Kf3 Lc1 156. Ke2 Lg5 157. Le1 Kf7 158. Lb1 Lf4 159. Ld2 Le5! 160. Lc2 Ke7 161. Kf3 Kf7 162. Kg4 Kg7 163. Lf4 L×f4 164. K×f4 Kh6 165. Ke3 Kg5 166. Kd2 Kf4 167. Kc1 Kc3 168. Kb2 Kd2 169. Kb3 Kc1 170. Le4 Kd2 171. Ka4 Kc3 172. Kb5 b3 173. Kc6 K×c4 174. K×d6 Kd4! 175. Lb1 e4 176. Ke6 c3 177. d6 c2 178. L×c2 b×c2 179. d7 c1D 180. d8D† Ke4 181. Dd5† Kf4 182. Dd4† Kg3 (fjärde avbrottet) 183. Kf7! Dc2 184. D×f6 Kf4? 185. Dd6† Kg4 186. f6 Dh7??? 187. Kf8! Dh8† 188. Ke7 Kf5 189. De6† Kf4 190. f7 Dh7 191. De2 Kg3 192. De5† Kf2 193. Ke6! och svart gav upp.

Och hur gick det för dessa kämpar i finalen maj 1980? Stepak (2300) blev nr 11 och Mashian (2245) nr 12 av 16 deltagare. IM Natan Birnboim (2455) vann överlägset och den ende GM, Liberson, (2545) slutade som femma.

EU

Tättrion i Täbyturneringen, tvåan Erik Lundin, ettan Mats Carlsson och trean Kamran Shirazi. Foto: Hans Svedbark.

PARTIER

TILBURG 1980

Nr 267 RETI
Portisch – Kavalek

1. Sf3 Sf6 2. g3 c5 3. Lg2 Sc6 4. 0-0 e5 5. c4 d5 6. Da4 Ld6?

Denna "nyhet" får katastrofala följder för svart. Vederläggningen kommer direkt.

7. Sg5! Ld7 8. cxd5 Sb4 9. Dd1 Sfxd5

På 9. – Sbxd5 följer 10. Db3! och på 9. – h6 svarar vit med 10. Se4.

10. d4!

Med det omedelbara hotet 11. a3.

10. – Lc6 11. a3 Sa6 12. Db3 Le7

På 12. – Sac7 hade följt 13. e4 och bondeförlust är därför oundviklig.

13. dxe5 Lxg5 14. Lxg5 Dxg5 15. Lxd5 Lxd5 16. Dxd5 0-0 17. Sc3

Efter 17. Dxb7 hade svart möjligheten 17. – Dxe5 18. Dxa6 Dxb2!

17. – De7 18. Se4 b6 19. f4 Tad8 20. Sd6 Sc7 21. Db3 Se6 22. e3

Svarts ställning är hopplös och det följande kvalitetsoffret förkortar svarts lidande avsevärt.

22. – Txd6 23. exd6 Dxd6 24. Tad1 Dc6 25. Dd5 Db5 26. f5 1-0

Nr 268 DAMGAMBIT

Portisch – Tal

1. e4 Sf6 2. Sc3 e6 3. Sf3 d5 4. d4 Le7 5. Lg5 h6 6. Lh4 0-0 7. e3 b6 8. Tc1

En annan möjlighet är 8. cxd5.

8. – Lb7 9. Le2 Sbd7 10. cxd5 exd5 11. 0-0 c5 12. Lb5 Te8 13. dxc5 bxc5 14. Te1(!) Sb6 15. De2 Se4? 16. Sxe4! dxe4 17. Lxe7 Dxe7

Nu visar sig poängen med vits 14:e drag. Om tornet hade stått kvar på f1 hade svart hunnit med 17. – exf3!

18. Sd2

Tack vare svarts dåliga bönder på damflygeln har vit fördel.

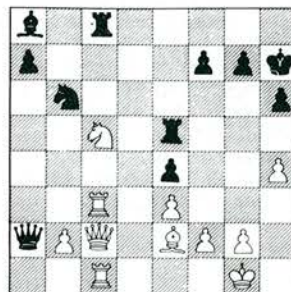
18. – Tfd8 19. Tc2 Td5 20. Sc4 Dg5 21. Sa5 La8 22. Tec1 Tcd8 23. Sb3 Tc8 24. h3 De7 25. Tc3!

Vit ökar trycket ytterligare på c-bonden.

25. – Tg5 26. De2 De6 27. h4 Te5 28. Sxc5 Dxa2 29. Le2 Kh7

Svart har visserligen behållit den materiella jämvikten men har inget samspel mellan sina pjäser.

30. Sb3 Ld5 31. Sc5 La8

32. h5

Ett utmärkt väntedrag. Nu tappar Tal tålamodet och gör två rejäla missar.

32. – Sd5? 33. Sxe4! Sxc3?

och nu hade väl Tal tänkt sig 34. Sxc3† Le4! men så upptäckte han tvådragsmatten och gav genast upp.

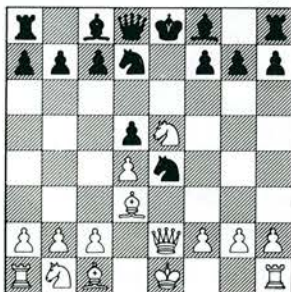
1-0

Anm. för TFS
av Ove Kinnmark

Nr 269 RYSKT
Karpov – Larsen

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. d4 Sxe4 4. Ld3 d5 5. Sxe5 Sd7 6. De2

Så långt följer man partiet Timman – Larsen som fortsatte 6. – De7? 7. 0-0? med snabb remi. Sedan dess har Bent tittat på ställningen och kommer med en förbluffande nyhet.

6. – Sxe5!? (!!) 7. Lxe4 dxe4 8. Dxe4 Le6 9. Dxd5 Dd7

Kan löparparet och ett litet utvecklingsförspång vara tillräcklig ersättning för bonden? Kanske, men för Larsen kommer sådana teoretiska frågor i skymundan för de praktiska och därmed passar nyheten förträffligt. Karpov tappar den psykiska balansen när Larsen så gentilt "bjuder" på en bonde och lyckas inte lösa spelöppningsproblemen. En holländsk kommentator föreslog 10. Le3 0-0-0 11. Da5 man inte heller då tycks vit få fördel.

10. 0-0 0-0-0 11. Le3 Lb4!

Tar fältet a5 från vits dam. Nu kommer den grövsta positionella miss jag någonsin sett Karpov göra.

12. Sc3? f6 13. Dg3 Lxc3 14. bxc3 h5 15. h4 g5!

Svart har redan greppet på kungsflygeln medan vit frånhänt sig alla chanser på den andra sidan.

16. f3 Tdg8 17. Tf2 Dc6 18. Ld2 g4!

Något avgörande kungsangrepp har svart inte. I stället tar Larsen ett järngrepp om de vita fältan.

19. f4 Lc4 20. d5

Även efter 20. f5 Te8 är vits ställning hopplös. Svart tränger in med ett torn på e-linjen och vit har inget motspel. Resten av partiet är spel mot ett mål.

20. – Lxd5 21. f5 Te8 22. a3 Te4 23. Te1 The8 24. Txe4 Txe4 25. Kh2 Dc5 26. Lf4 Te1 27. Ld2 Ta1 28. De3 Dd6† 29. Tf4 b6 30. c4 Lxc4 31. Dd4 Dxd4 32. Txd4 Lb5 33. Lh6 Txa3 34. Lg7 Ld7 35. Tf4 Ta5 36. Lxf6 Lxf5 37. c3 Le6 38. Kg3 Td5 39. Te4 Kd7 40. Le5 Td2 41. Kf4 Txc2 42. Kg5 Tc2 43. Kxh5 g3 44. Lxc3 Txc3 45. Le5 Tc4 46. Te3 Ld5 47. Ta3 (avbrott) Ke6 48. Lg3 Kf5 49. Kh6 a5 50. Kg7 Kg4 51. Kf6 a4 52. Te3 Lf3 53. Le1 Tc1 54. Te7 Kh3 55. Ld2 Tc4 56. Te3 Kg2 57. Le1 Tc1 58. Ld2 Td1 59. Lc3 e5 60. Te7 b5 61. Le5 a3 62. Th7 b4 63. h5 b3 64. h6 b2 65. Tg7† Kf2 66. Lg3† Ke3 0-1

Så dåligt har Karpov nog aldrig tidigare spelat!

Anm. efter Axel Ornstein i
Svenska Dagbladet.

Nr 270 RYSKT

Timman – Karpov

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. Sxe5 d6 4. Sf3 Sxe4 5. De2

En tam fortsättning som inte bereder svart några större problem. Vill vit spela för fördel måste han välja 5. d4 eller ännu hellre 3. d4.

5. – De7 6. d3 Sf6 7. Lg5 Dxe2† 8. Lxe2 Le7 9. Sc3 c6!

Svart har redan utjämning.

10. 0-0-0 Sa6 11. Sd4 Sc7 12. Tde1 Se6 13. Sxe6 Lxe6 14. f4 d5 15. Lf3 Kd8 16. Se2

Vit har svårt att hitta en förnuftig plan som hans följande drag tydligt visar. En idé var 16. h3 och g4.

16. – Te8 17. Sg3 g6 18. Se2 Ld7 19. e4 dxc4 20. dxc4 Sg8 21. Sc3?

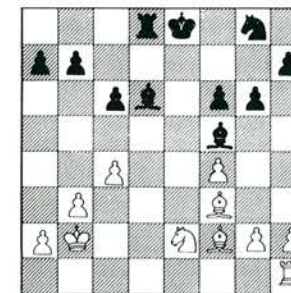
Efter detta kommer vit allt sämre. Nödvändigt var 21. Lxe7.

21. – f6 22. Lh4 Ld6 23. Txe8† Kxe8 24. Se2 Le6 25. b3 Lf5!

Med små enkla medel har svart fått upp en drömställning. Närmast hotar 26. – La3† åtföljt av Td8.

26. Kb2 Td8 27. Lf2

För att bemöta t.ex. 27. – Lf8 med 28. Sd4 men nu ryker en bonde.

27. – Lxf4! 28. g4

Eller 28. Sxf4 Td2†. Vit är helt chanslös och resten är en lätt uppgift för världsmästaren.

28. – Le5† 29. Kc1 Le6 30. Lxa7 Ta8 31. Ld4 Txa2 32. Te1 Kf7 33. Lxe5 fxe5 34. h3 Sf6 35. Sc3 Th2 36. g5 Sd7 0-1

På 37. Lg4 följer 37. – Sc5.

Anm. för TFS
av Ove Kinnmark

Nr 271 CARO-KANN

Spasskij – Larsen

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sc3 d×e4 4. S×e4 Lf5 5. Sg3 Lg6 6. Sf3 Sbd7 7. Ld3

Vanligare är 7. h4.

7. – e6 8. 0–0

Spasskijns uppställning med kort rockad är trots utgången av detta parti inte bättre än den vanliga fortsättningen med lång rockad.

8. – Sf6 9. e4 Le7 10. b3 a5

Jämte h5 Larsens älsklingsdrag.

11. L×g6 h×g6 12. Ld2 b5?!

Försvagar bara damflygel. Bättre är 12. – 0–0.

13. De2 Db6 14. Lg5 0–0 15. Tad1 Tfe8

Det hotade d5!

16. Se5 Tad8 17. Le3 Da6 18. Te1 b×c4 19. D×e4 D×c4 20. T×c4 S×e5 21. d×e5 Sd5

Vit har den bättre bondeställningen men svart saknar inte remichanser.

22. Lc5 Sb4 23. Se4 L×c5 24. T×c5 Td5!

Annars täpper vit till d-linjen med Sd6.

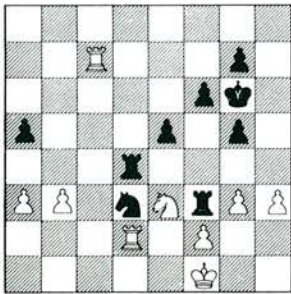
25. a3 Sd3 26. T×c6 S×e5 27. Tc3 Sd3 28. g3 f6 29. Td1 Ted8 30. Kf1 g5 31. h3 Kf7 32. Tc7† Kg6 33. Sc3 Tf5?

Den avlägsna fribonden irriterar Larsen som till varje pris vill ha aktivt spel. Nu krånglar han emellertid till det i överkant.

34. Td2 Td4 35. Sd1 e5?

Det hotade Se3 och Tc3 – men nu råkar svarts torn illa ut. Spelbart var 35. – Tfd5.

36. Se3 Tf3

37. Sc2! Te4

På torndrag längs d-linjen följer Se1.

38. Kg2

1–0

Anm. för TFS av Ove Kinnmark

Junior-VM Dortmund

Nr 272 DAMINDISKT

Kasparov – Åkesson

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. a3 Lb7 5. Sc3 d5 6. c×d5 S×d5 7. e3 Le7 8. Lb5† c6 9. Ld3 S×c3 10. b×c3 Sd7 11. e4 c5 12. 0–0 c×d4 13. c×d4 0–0 14. De2 Tc8 15. Lb2

Svart står inte speciellt bra och inleder nu ett aktivt men riskabelt motspel, trots allt ingen oäven plan.

15. – De7 16. De3 Sf6 17. Se5

17. a4 hade försvårat svarts motspel.

17. – b5! 18. f4 Db6 19. Kh1 b4 20. a×b4 L×b4 21. Tab1! a5 22. De2 Da7 23. f5 Da8

Efter 23. – Lc3? kan t.ex. följa 24. f×e6 f×e6 25. La3 Tfe8? 26. T×f6! g×f6 27. Dg4† Kh8 28. Sf7 matt. Men efter textdraget tvingas svart slå till utan dröjsmål.

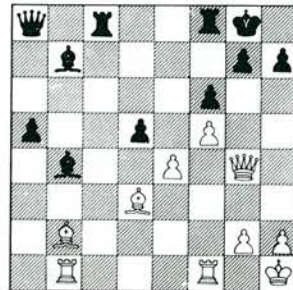
24. d5?!

Kasparov rekommenderade efter partiet 24. f×e6 f×e6 25. d5 e×d5 26. Sg4 S×g4 27. D×g4 T×f† 28. T×f1 Lc3 29. e5! L×b2 30. De6† Kh8 31. Dh3 h6 32. Df5 med stor fördel för vit. Bättre försvarsmöjligheter tycks dock 26. – Lc3 eller 27. – Tc7 erbjuda även om vit har kraftigt angrepp. Ett feldrag vore 26. – S×e4? 27. Sh6! Kh8 28. Sf7† Kg8 29. Dg4.

24. – e×d5 25. Sg4 S×g4

Svart kan inte spela 25. – S×e4? pga 26. L×e4 d×e4 27. Sf6†! (eller 27. Sh6† Kh8 28. L×g7† K×g7 29. f6†) Kh8 28. Dh5 h6 Sg4.

26. D×g4 f6

Man väntar nu 27. e5 med fina angreppschanser för den offrade bonden (som svart kanske kunat offra tillbaka med 27. – d4!). Men Kasparov spelar annorlunda.

27. L×f6! T×f6 28. e5 Th6?

Bättre remimöjligheter erbjöd 28. – Tf7! med en tänkbar fortsättning som 29. f6 Tc4!? 30. L×c4 d×c4 31. e6 L×g2†! 32. D×g2 D×g2† 33. K×g2 T×f6.

29. f6 Tc7 30. e6 Dd8

30. – Df8 strandar på 31. f7† Kh8 32. T×b4! a×b4 33. D×b4

31. e7 T×e7 32. f×e7 D×e7 33. Tbc1 Dd8?

Nu faller svarts ställning. Större svårigheter hade Kasparov fått efter 33. – Td6, 33. – De6 eller, ännu skarpare, 33. – g5!

34. Df5 Db8 35. Df7† Kh8 36. Tc7

1–0

Anm. efter Bent Larsen i Ekstrabladet och Ralf Åkesson

Rolf Lekander

Schack i Jugoslavien för kronobergare

Tio schackintresserade spelare från Växjö med omnejd var i mitten av maj månad på besök i Jugoslavien för att delta i den 23:e internationella schackfestivalen i Pula. Under en fridag hanns även med ett besök i Venedig i Italien.

Elitgruppen vanns av Monting från Zagreb före Partizan, Belgrad och Mladost, Zagreb. De båda svenska lagen hade placerats i grupp VIII respektive grupp X, där de fick möta ganska hårt motstånd. Förstalaget kom trea i sin grupp på 13 poäng av 20 medan andralaget kom sexa i sin på 11 poäng. Betänketiden var här 40 drag/2 timmar och resten av partiet på 15 minuter per spelare. Vid sidan om dessa lagtävlingar anordnades även turneringar i snabbschack och blixtschack, där svenskarna deltog med blandat resultat. Sammanlagt deltog cirka 2.500 spelare i tävlingarna varav ett flertal stormästare och internationella mästare.

Bäst poängplockare i förstalaget blev årets distriktsmästare för Södra Småland Johan Parin som vann samtliga fyra partier! I andralaget tog Mikael Pihl 3,5 poäng av fem. Se bara hur elegant de båda spelade.

Nr 273 SICILIANSKT

Parin – Brosius

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 a6?! 5. Sc3

Svart något originella 4:e drag borde vit försökt bestraffa med det positionella 5. c4 som helt tar udden av bondeframstötarna b7-b5 och d6-d5. Efter 5. Sc3 kunde svart nu länkat in i Boleslavskijsystemet med 5. – e5. I stället går han in i drakvarianten med draget a7-a6 inskjutet - det brukar inte gå så bra.

5. - g6 6. Lc4 Sf6 7. Lb3 Lg7 8. f3 0-0 9. Le3 Sbd7

Vanligare är 9. - Sc6 följt av senare Sa5 eller Se5 med ungefär samma spel som i partiet. Springarens uppgift är att likvidera Lb3.

10. Dd2 Sc5 11. 0-0-0 b5 12. h4 Lb7

Frågan är om inte svart hade gjort bäst i att försöka bromsa vits kungsflygelangrepp med h7-h5.

13. Kb1 Tc8

Betydligt mer störande för vit var 13. - b4 (14. Sce2? e5!)

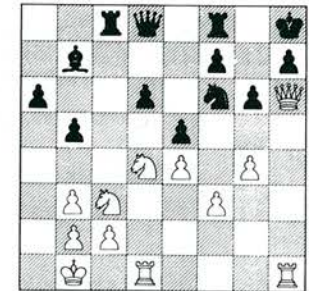
14. h5 S×b3 15. a×b3 S×h5 16. g4 Sf6 17. Lh6 e5?

Här borde svart absolut offrat kvalitét med 17. - Lh8!. Löparen är livsviktig att behålla som försvare av svarts ömtåliga kungsställning.

18. L×g7 K×g7

Ty på 18. - exd4 följer 19. Dh6 med avgörande angrepp

19. Dh6† Kh8

20. Sf5! Tg8

Lika illa hade det gått efter 20. - g×f5 21. g5 med snar matt. Nu följer en trevlig avslutning.

21. D×h7†!!

1-0

Det blir en stilfull matt efter 21. - S×h7 22. T×h7†! K×h7 23. Th1† Dh4 24. T×h4 matt.

Nr 274 SICILIANSKT
Pihl - Flaschka

1. e4 c5 2. f4

Mikael väljer här samma strategi som i radioschackpartiet i Radio Kalmar och Radio Kronoberg mot Ulf Åberg förra året.

2. - d6 3. Sf3 Sc6 4. Lc4 e6 5. 0-0 Le7 6. Kh1 Sf6 7. Sc3 0-0

Intressant var skenoffret 7. - S×e4 8. S×e4 d5 med ungefär lika spel

8. d4 c×d4 9. S×d4 S×d4

Detta tidiga avbyte hjälper bara vit i hans utveckling

10. D×d4 Dc7 11. Ld3 e5 12. Df2 Le6!?

Nu hamnar svart i en svår situation, men byte på f4 följt av Le6 skulle ge upphov till en ofördelaktig ställning av Scheveningenvarianten

13. f5 Le4(?)

Sista chansen att behålla jämvikten i centrum bestod i återtåget Ld7 följt av Le6. Nu får vit en jättespringare på d5

14. L×c4 D×c4 15. Lg5! Tfe8

Eller 15. - Sg4 16. Dh4 L×g5 17. D×g4 etc.

16. L×f6 L×f6 17. Dd2 Le7 18. b3 Dc6 19. Sd5 Lf8 20. c4

Svart är positionellt överspelad

20. - Tac8 21. Dg5 h6 22. Dg4 Kh7 23. Tf3 Dd7?

Ett grovt feldrag i en svår ställning

24. Sf6†! g×f6 25. Tg3

1-0

75-års jubilerande

inbjuder till 10:e

med jubelpriser!

19-21 december 1980

Spellokal: Malmö Rådhus (Rådhushallen, ingång Kyrkogatan)

Spelsystem: 6 ronder Schweizer (samma som 1979)

Betänketid: Rond 1-3 90 min, rond 4-6 2 tim spelare/parti

Priser: 4.000, 2.000, 1.000, 500 och 6x250 kr. Dessutom 1

ratingpris å 300 kr per 15 deltagare de första ca 30 oräkn

Anmälan: Senast den 10 dec (uppgge rating) genom att sätta

in 100 kr på postgiro 84 16 30 - 7 (Malmö Open). Vid ef-

teranmälan tillkommer en extra avgift på 50 kr.

Personlig anmälan: I spellokalen den 19 dec senast kl 18.

Hotell: Malmö Hotellcentral, tel 040/23 37 77, 23 17 17.

Information: Lennart Nilsson, S Gulsparsvsg 48, 214 61

Malmö, tel 040/840 50.

...ett SRANE SCHACK arrangemang!

i samarbete med SK Rockaden, Malmö

 INBJUDAN TILL
NYA TURNERINGAR

Klass M och SM-gruppen startar i oktober månad Ärligen.

Under hela året startar, så fort tillräckligt antal anmälningar inkommit, nya grupper i klass 1, klass 2 och klass 3.

TURNERINGSFORM: Samtliga grupper spelas enkelrondigt, dvs ett parti mot varje motståndare.

GRUPPSTORLEK: SM-gruppen 15 spelare
Klass M 10-15 spelare
Klass 1 9 spelare
Klass 2 7 spelare
Klass 3 7 spelare

STARTAVGIFTER: SM-gruppen 100 kr
Klass M 50 kr
Klass 1 40 kr
Klass 2 30 kr
Klass 3 25 kr

ANMÄLAN: Anmälan göres genom att startavgiften insättes på SSKK:s postgirokonto 520 52-8.

På talongen måste anges: KLASS, NAMN, ADRESS och PERSON-NR

PRISER: SM-gruppen	1)	1 000 kr
	2)	500 kr
	3)	300 kr
	4)	200 kr
Klass M	1)	150-200 kr
	2)	100-150 kr
	3)	75-100 kr
	4)	0-50 kr
Klass 1: 1-3)		plaketter
Klass 2: 1-2)		plaketter
Klass 3: 1-2)		plaketter

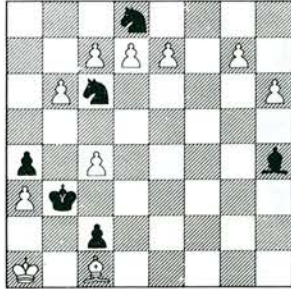
UPPFLYTTNING: I klass 1-2-3 sker uppflyttning vid gruppseger samt även vid 80 vinstprocent. I klass M sker uppflyttning till SM-gruppen genom gruppseger. I övrigt ger topplaceringar i klass M placering på rankinglistan, och kan därmed (vid vakanser) meritera för start i SM-gruppen.

LAG-SM, OLDBOYS-SM och CUPTURNERINGAR anordnas med jämna mellanrum. Se speciella inbjudningar!

LAGMATCHER mot utländska motståndare arrangeras fortlöpande av SSKK. Se speciella notiser!

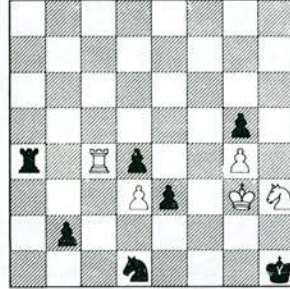
ALLFÖRVÄNDLING I STUDIER (III)

2125 Robert Guy
British Chess Magazine 1939

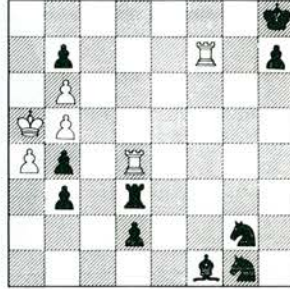
Vinst

2126 V. Neidze
Schachmaty v SSSR 1963
4 Hed.omn.

Remi

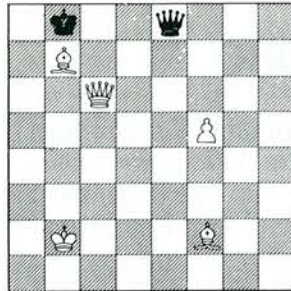
2127 R. Forsberg
Tidskrift för Schack 1979

Remi

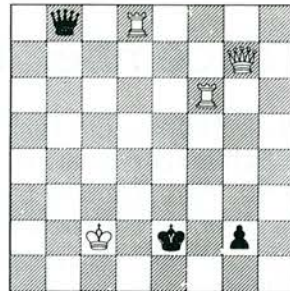
TRE ORIGINALSTUDIER

2128 V. Neidze
Grusien

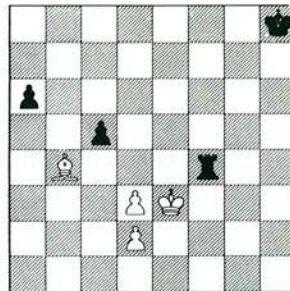
Svart vid draget
Vit vinner

2129 D. Gurgenzidze
Grusien

Svart vid draget.
Vit vinner.

2130 D. Gurgenzidze
Grusien

Vinst

Om allförvandling i studier

Vi publicerar det tredje och sista avsnittet om allförvandling i studier. De första två var publicerade i TfS 3 och 4/1979 och presenterade tillsammans 12 allförvandlingsstudier. I samband med dessa artiklar påpekade TfS problemredaktör Lennart Larsson, att han kände till ytterligare en förvandlingsstudie och hänvisade till ovanstående 2125, som komponerades så tidigt som 1939 och därmed är den kronologiskt femte studien som komponerats på allförvandlingstemat. Författaren är den föga kände engelske kompo-

sitören Robert Guy. Studien 2126, som under-tecknad hade ett svagt minne av, gick att spåra efter en stunds letande i Nadarejsvilis bok "Schackstudien i Grusien". Detta är den andra för oss kända studien med allförvandling av en svart bonde. Den första är K. Hannemanns åter-given som nr 2044 i TfS 4/1979. Vår samling av allförvandlingsstudier skulle dock vara inkomplett om vi inte införlivade i den R. Forsbergs alster, som visserligen publicerades så sent som i TfS nr 10/1979, men som har sin givna plats i denna artikel. Det är alltså den tredje allförvandlingsstudien med svart förvandlingsbonde

som vi känner till. Dess lösning, som återgavs i TfS förra nummer, var ganska kortfattad och upprepas därför här i mera detaljerad form för att illustrera att spelet efter de olika förvandlingarna inte är identiskt. Nog tycker man att prisdomaren borde ha uppmärksammat denna prestation åtminstone med ett hedersomnämmande.

Vi återger här lösningarna.

2125 (Guy) 1.e×d8D S×d8 2.c×d8L L×d8 3.g8S L×b6 4.d8T Lxd8 5.h7 Lb6 6.h8L och vinner. Studien innehåller t.o.m. en extra L-förvandling. Konstnärligt sett är den föga imponerande, men för att vara en allförvandlingsstudie komponerad 1939 duger den nog.

2126 (Neidze) 1.Tc2 Sf2 2.S×f2 (2.T×b2? S×h3 3.K×h3 Jg1 -+) e×f2 3.T×b2 (Just den bonde som man kunde anta vara promotionsobjektet försvinner. Fel vore 3.T×f2? på grund av b1T! och svart vinner. Nu förgrenas spelet i fyra temavarianter.) a) 3. - f1D 4.Th2† Kgl 5.Th1†! K×h1 patt; b) 3. - f1T! 4.Th2† Kgl 5.Tg2† med evig schack; c) 3. - f1L! 4.Th2† Kgl 5.Tg2†! L×g2 patt; d) 3. - f1S†! 4.Kh3 (dragtvång) Ta8 5.Tb8! Ta7 6.Tb7 och patt eller remi genom evig förföljelse.

2127 (Forsberg) 1.Tf8† Kg7 2.T×f1! Se1 (2. - T×d4 3.Tf7†! remi) 3.T×g1 (3.T×e1? d×e1T!) 3. - Kf6 4.T×e1!! (4.T×d3? S×d3 och svart vinner). Nu kommer de fyra temaspelen: a) 4. - d×e1D 5.Tf4† Kg5 (5. - Ke5 6.Te4† D×e4/K×e4 patt) 6.Tg4† Kh5 7.Th4† D×h4 patt. Obs! tornet kan inte schacka längs 6:e raden, då damen i så fall offerar sig mellan T och K och därmed befriar vit ur hans pattbelägenhet. b) 1. - d×e1T 2.T×d3 b2 6.Tb3 b1D 7.T×b1 T×b1 patt. c) 4. - c×e1L 5.Td6† (nu kan inte tornet schacka längs 4:e raden, då det på h4 slås av löparen, som därmed upphäver patten) Kf5 6.Td5† Kf4 7.Td4† Ke3 8.T×c3† K×d3 patt. d) 4. - d×e1S 5.T×d3 S×d3 patt.

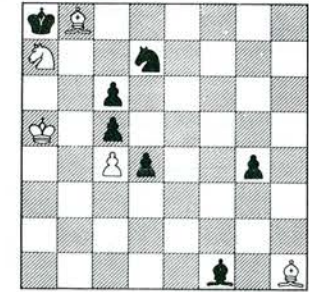
När jag jämför de tre studierna med svart allförvandling, fastnar jag för Forsbergs opus, som den bästa av dem. Även om ställningen i 2126 är lättare och behagligare, bjuder 2127 på djupare och mera differentierat spel. Möjligen kan man finna en annan inledning, som skulle göra konstruktionen något lättare. Det verkar märkligt att prisdomaren Nestorescu i sin dom helt förbigått detta verk, som trots allt uppvisar en hel del originalitet.

AH

Kompositionstävling 5

Då våra kompositionstävlingar för studier rönt framgång i form av några mycket goda alster, fortsätter vi här med en ny uppgift.

2131 A. Hildebrand
Postimees 1944

Vinst

1.S×c6 S×b8 2.S×d4 Sc6! (2. - Ka7 3.Sb5X) 3.S×c6 g3 4.Ld5! L×c4 5.Lg2! och svart som är i dragtvång förlorar löparen. Temat med L-fångst och Löparnas duell kan dock säkert framställas på ett smakligare sätt utan ett så brutalt inledningsspel. Man kan t ex ha sL på d3 och sB på g3, vilket ger ett extra löpardrag och därmed förlänger löparnas tvekamp: - Lf1 med hotet g2 besvaras då med Ld5 L×c4 och först nu Lg2! med vinst. Det kan vara värt ett försök att få denna idé i konstnärlig gestaltning. Vi belönar bästa förslag med ett bokpris. Insändningar till A. Hildebrand, Box 323, 751 05 Uppsala 1 senast den 15 december.

Lösningar till 2095-2097 i TfS 3/1980

2095 (Åkerblom) Kg4 Tf2 Ld6 - Kb5 Le3 Sh7 Ba7. Vinst. 1.Tf7! (1.Tf5†/Tf1/Tf3? besvaras med Kc4/a5/Ld4! och svart klarar sig) 1. - Sg5 2.Te7! Ld2 3.Lf4! L×f4 4.K×f4 Sh3† 5.Ke3! (eljest säkrar Ba7 remi) Kc4 6.Tc7†! (6.Th7? Sg5 = eller 6.Tg7? a5 7.Tg3 a4 8.T×h3 Kc3! =) Kh4 7.T×a7 Sg5 8.Te7 Kc4 9.Kf4 Sh3† 10.Kg3 Sg5 11.Kg4 och vinner.

2096 (Maksimovskih & Makletsov) Kd7 Lg8 Sf7 Bh5 - Kf2 Lh2 Sc4 a3. Remi. 1.h6 a2 2.h7 Le5 3.S×e5 S×e5† 4.Kc7 a1D 5.h8D Da7† 6.Kd6 Da6† 7.Kc5 Da5† 8.Kd6 Db6† 9.Kd5 Dc6† 10.Kd4 Sf3† 11.Kd3 Se1† 12.Kd4 Sc2† 13.Kd3 Sb4† 14.Kd4 Sc2† 15.Kd3 Se1† 16.Kd4 Sf3† 17.Kd3 remi.

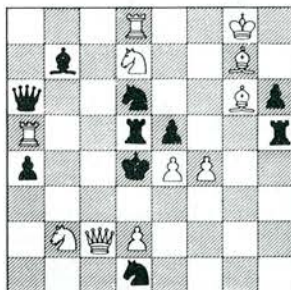
2097 (do) Kb1 Db8 Te7 Bb3,c7 - Kd4 Dg3 Tb4,g8 Sa6,e2 Bb2. Remi. 1.Dd8† T×d8 2.c×d8D† Kc3 3.Dc8† K×b3 4.Te3† D×e3 5.De6† Tc4 6.Db6† Ka4 7.D×a6† Kb4 8.Da3† Kb5 9.Db3† Ka5 10.Da3† Kb5 11.Db3† med evig schack.

??? PROBLEM

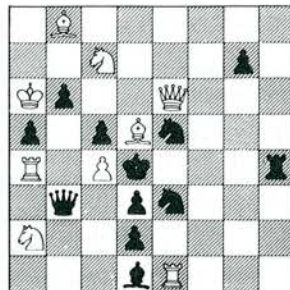
Bidrag och lösningar till
LENNART LARSSON, Pl 1301,
S-443 00 Lerum.

13927. Bjarne Blikeng,
Kristiansund (Norge)

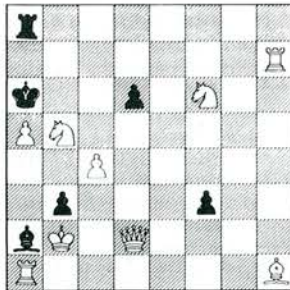
Matt i 2 drag.

13926. Karl-Gunnar Pettersson,
Bergvik.

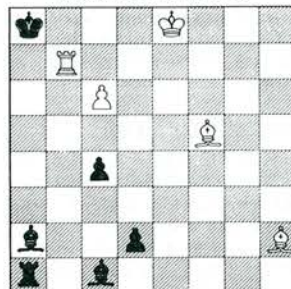
Matt i 2 drag.

13925. Lars Larsen,
Sönderborg (Danmark)

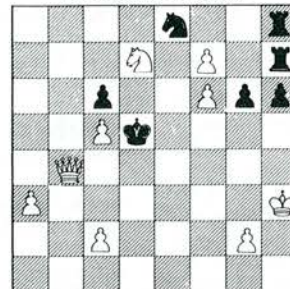
Matt i 2 drag

13928. Poul Hage,
Nästved (Danmark)

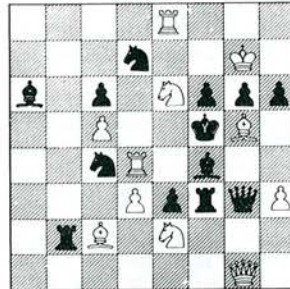
Matt i 3 drag.

13929. Alf Myrhaug,
Nannestad (Norge)

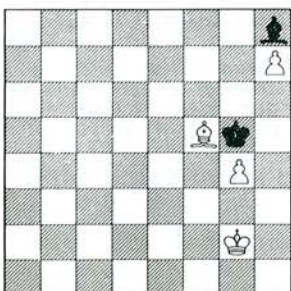
Matt i 3 drag.

13930. Andrej J. Lobusov,
Moskva.

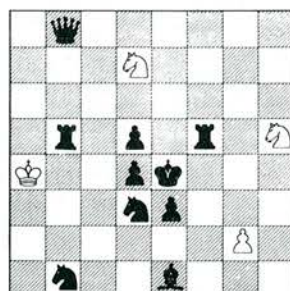
Matt i 3 drag.

13931. Gustav Källgren,
Köping.

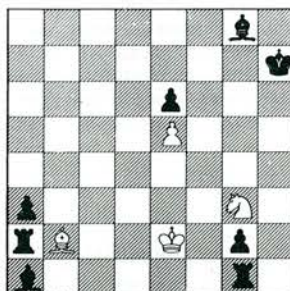
Hjälp matt i 2 drag.
(3 lösningar)

13932. Nikolaj Nagnibida,
Tjernovskij. (SSSR)

Hjälp matt i 2 drag.
(2 lösningar)

13933. Göte Sundman,
Jönköping.

Hjälp matt i 4 drag.

13934. Emilio Battaglia, Rom. Vit: Kh3 Da5 Tc1 Tg7 Le5 Le6 Sa1 Sb6 Ba4 b3 b5 g2. Svart: Kc5 Ta3 Sd6 Sf6 Bc4 c6 d4 e4 f4 g5 h4. Matt i 2 drag.

13935. Ramutis Juozenas, Kaunas. (Lit. SSR) Vit: Ke1 Df1 La2 Lb4. Svart: Ke5 Bf5. Matt i 3 drag.

13936. Herbert Hultberg, Stockholm. Vit: Kd4 Tc3 Bb2 e5. Svart: Ka1. Matt i 5 drag.

13937. Viktor Bene, Stockholm. Vit: Kc1 Tf8 Lb8 Lg8 Bd4 e4 f2 g4 h4. Svart: Kf4 Dc7 Tc5 Tc6 Lc4 Bf5 g6 g7. Hjälpmatt i 2 drag. (2 lösningar)

13938. Rolf Upström, Göteborg. Vit: Ke1 Ta1 Th1 Sd8 Sf8 Ba7 Bh6. Svart: Ke8 Tc8 Tg8 Sa8. Hjälpmatt i 2 drag. (2 lösningar)

13939. Milos Marysko, Zlata Olesnice. (CSSR) Vit: Kh4 Lg5 Se6. Svart: Kg8 Ld5 Bf6. Hjälpmatt i 2 drag. Duplex.

13854 (Sundman) 1. h4 T×h4 2. e5 Tc4 3. d4 f5 4. e×f6ep e5 5. d×e6ep d5 6. c×d6ep T×c6. 3 ep-slag är behållningen. (E. W.) Av misstag placerade förf. svarta K på g8 istället för f8, där den rätteligen skall stå. Misstaget orsakade att endast ett fåtal lösare funnit den avsedda lösningen. Thord Thörnberg och Kjell Bondesson har istället påvisat följande lustiga bilösning: 1. Sd6 T×h2 2. Sf5 Th8 3. Se7 Kh7 4. Sf5 D×e4 5. d3 Dh1 6. d6 D×c6. Och Erik Svedberg började på samma sätt, men fortsätter efter 3. – Kh7 med 4. Kc7 Dg8 (Tf8) 5. D×d7 Db8.

13855 (Tikkanen) 1. Td4 Lc5/Le5 2. Se5/Sc5. b) 1. Sf2 Lc5/Le5 2. Te6/Tc4. Lars Larsen sänder följande föregångare, som han själv komponerat: (TKNSB 1950) Kh1 Db8 Tb4 Te5 Ld4 Sd6 Sh2 Bf2 g2 -- Kf4 Dc3 Te3 Ld3 Se1 Sg8 Ba5 f5 g5. 2 drag. 1. Sf7. 1. Te6? D×d4!

13856 (Jada) 1. L×d2. Bortsett från inledningens bonderov en lyckad tvåa i den klassiska stil förf. eftersträvat.

13857 (Åkerblom) 1. Lh5 Kd2 2. Dg4 Kc2/Kd3/Ke3 2. Dd1/De2/Dd4. 1. – Ke4 2. De6 Kf4 3. De5. 1. – Kc2 2. Da2 Kc1 3. Db2. 1. – Ke3 2. Dg3 Ke4/Kd2 3. Df3/Dc3. Eko och modellmatt. Ännu en modellmatt kommer fram i förförelsen 1. Dg3? Ke4 2. Lf6 Kf5 3. Df3. men 1. – Kd2! 1. Dg2? Ke3 2. Lh5 Kf4! Lars Larsen har sänt en föregångare av A. Fossum (Pris i Norsk All-Round turn 1969-70) Kg7 Dh2 Lg3 Lh1 Be6 -- Kc5 Be7. 3 drag. 1. Le1 osv. Jämförelse kan också göras med Kh2 Dh3 La2 La3 -- Ke5 Bb6 h5. 3 drag. 1. Lb1. av V. Udarstev (1 pr. Na Smenu 1972)

13858 (Fröberg) 1. Lc3 hot 2. Tb5 c×b6 3. L×b2. 1. – Ta8 2. Sa4 Ta5 3. L×b2. 1. – Td8 2. Sc4 T×d5 3. L×b2. 1. – f4 2. Le4 c×b6 3. Sb3. Java-temat i var. 1. – Ta8 och Td8. Gedigen konstruktion och tematiskt intressant.

13859 (van Dijk) 1. S×d6 hot 2. Sb4 men bilösning med 1. S×d2 hot 2. Dg2 och 2. Le4. Författarens korrektur: Kf7 Dh4 Td4 Td7 Le3 Sa4 Se6 Bc5 d5 g4 h5 -- Ke5 Dc1 Te2 Lb4 Lc8 Sh1 Sh7 Ba6 b2 c7 e7 f3. Matt i 3 drag. 1. Sb6 (2. Sc4) Tc2 2. Sd8 L/T×c5 3. Sc6/D×e7. 1. – Ld2 2. g5 L/T×e3 3. De4/Df4. 1. – c×b6 2. D×e7 1. – T×e3 2. Dh2 1. Sd8? D×c5! 1. g5? D×e3! Uppfriskande originell idé i logisk utformning. Hopplas den nu är korrekt.

13860 (Goumondy) 1. Te6 (2. L×e4) Tad3 2. Sd4 T×d4 3. Tf3. 1. – Tdd3 2. T×f3 T×f3 3. Sd4. 1. – Te3 2. S×e3 1. – Sd3 2. T×f3 Förspel 1. – Tad3 2. Td5 T×d5 3. T×f3. 1. – Tdd3 2. T×f3 3. Td5. Försök 1. Tg4? (2. L×e4) Tad3 2. Td5 T×d5 3. Se3. 1. – Tdd3 2. Se3 T×e3 3. Td5. 1. – Td4 2. S×d4 men 1. – Sd3! Ömsesidiga avskärningar av de svarta tornen med förändring mellan förspel, försök och lösning. En betydande prestation.

Lösningar till problemen 13853 – 13868, häfte 3

13853 (Knöppel) 1. Sbd4(2. Le2) Tc2/T×d4 2. L×c2/Sc5. Dragplikt med skenspelet 1. – Tc5 osv/Tb4 osv/Tf4 2. Sf4/Sc5/S×f4. 1. Sa3? Tf4! 1. Sed4? T×d4! Lars Larsen föreslår att en svart bonde tillsättes på c5. En förbättring? Vad anser Knöppel?

13861 (Jonsson) 1. dxc2 2. e1L 3. Lb2 Sc2./1.exd2 2. d1S 3. Sb2 Tc1./1.e1T 2. Tb1 3. Txb3 Sxb3./1. h1D 2. Da8 3. Dxa2 Txa2. Skickligt gestaltad variation av allförvandling.

13862 (Källgren) 1. Ta4 Sc7!2. Tg4 Df6. Inget annat S-drag duger. Springarhjul med sju av dragen som förförelser är troligen inte all dagligt i hjälpmatt.

13863 (Wikström) 1. d6 Tc3 2. d5 Lxf6./1. Td6 Kc5 2. Ka5 Da1. Nätt och rolig och kanske inte så lätt som man först tror.

13864 (Nilsson) 1. Lf6 cxd4 2. Kxd4 bxc3 3. Kxc3 La2 4. Kc2. b) 1. cxb4 Kxb4 2. dxc5 Kxc5 3. Kf6 Kd6 4. Le7. Bönderna röjer väg för motpartens kung. Humor finns alltid i Carl-Philips problem!

13865 (Larsson) 1. Ld7. 1. L-? Sd5! 1. Lxe4? Tf3! 1. Le6? Sf6!

13866 (Hoek) 1. Sxf7. Innehållsrik, men rätt välkända vändningar.

13867 (Dragoescu) 1. La1 (dragtvång) a5 2. Tb2 Kd4 3. Tb4. Försök 1. g7? Kd4 2. g8D Ke4, Kc4 3. Dg4. men 1. - a5! 2. g8D patt! Indiska te-

mat i sobert utförande. Försöket, som leder till patt ansluter på ett osökt sätt till temaidén.

13868 (Moutecidis) 1. Dc3 Lb5 2. Kd4 Sb3/1. Tb5 Le5 2. Kc4 Txc8. Bra, men tyvärr bilösligt: 1. Tc6 Td8 2. d4 Lxd4. Författarens korrektur: Kc1 Td1 Lh3 Lh8 Sf8 Bh4 -- Kf4 Db6 Tf1 Tg1 Be4. Hjälpmatt i 2. 2. L. 1. Df6 Lg4 2. Ke5 Sg6./1. Tg4 Ld4 2. Kf5 Txf1.

Vad får man för 15 kr?

Svar: 15 olika nr TFS 1910/19 eller 15 olika nr TFS 1920/29 eller 15 olika nr TFS 1930/32!

Eller:

10 olika utl tidskriftsnummer!

Postgiro TFS 604634-6.

Nyinkommen litteratur

Matanović: Encyklopedi över mittspelet i schack – Kombinationer, internationell algebraisk notation (=informator)	inbu	351 s	110:—
Fide-Album 1974-1976 , twomovers, threemovers, moremovers o s v	inbu	200 s	70:—
Fide-Album 1974-1976 , twomovers, threemovers, moremovers o s v	kart	200 s	60:—
Serien "Grosse Meister" (serbokroatiska): 24 Bronstein	kart		25:—
25 Gligoric	kart		25:—
26 Tal	kart		25:—

(tidigare delar i denna serie – 01-23 – levereras till samma pris/styck vilket även gäller resterande delar – 27-30 – vilka utkommer inom kort.)
Serien "Grosse Meister" (serbokroatiska): samtliga delar ..... PAKETPRIS! 600:—

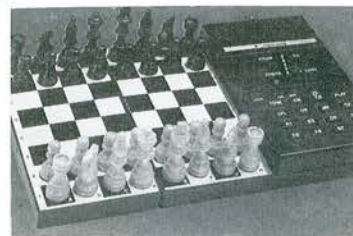
Efterfrågad litteratur:

Awerbach: Was man über das Endspiel wissen muss	kart	86 s	30:—
Bagirov: Aljechin-Verteidigung	kart	217 s	70:—
Botwinnik: Karpows Wettkämpfe zur Weltmeisterschaft	kart	142 s	40:—
Botwinnik: Meine 100 schönsten Partien	kart	258 s	105:—
Depp: Fischer-Nimzowitch-Verteidigung	kart	76 s	30:—
Depp: Froms Gambit	kart	108 s	40:—
Geller: Königsindische Verteidigung	kart	264 s	90:—
Karpow: Wie ich kämpfe und siege	kart	190 s	60:—
Keene: Aktive Eröffnungs-Strategie	kart	108 s	30:—
Neistadt: Eröffnungsfehler und lehrreiche Kombinationen	kart	180 s	60:—
Schwarz: Göring-Gambit	kart	125 s	45:—
Schwarz: Sizilianisch mit e7-e5	kart	134 s	45:—
Schwarz: Wolga-Benkö-Gambit	kart	156 s	45:—

Var vänlig observera att moms/porto ingår!!

NILS LINDE

Box 36, S-430 20 VEDDIGE/SWEDEN Postgiro: 896422-3. Teleorder: 08/97 27 49

ÄNTLIGEN!

En schackdator till ett vettigt pris!

Chess Mate har fördelar som få datorer, exempelvis kan nämnas signal när datorn tänkt färdigt, dock ej störande.

Den kan förses med uppladdningsbara batterier, vilka har en drifttid av c:a 4 timmar.

Rockad, 10 spelnivåer och problemlösning är ju standard numera, dock bör poängteras att Chess Mate har väldigt snabb betänketid på högsta nivå (5–10 min.)

Den följer de vanligaste spelöppningarna samt kan användas för korrespondenschack (37 tim.).

Kompakt utförande, endast 21x19 cm. i hopviktt skick.

Levereras med magnetpjäser och nätagg. samt lättfattlig bruksanvisning på svenska.

Priset endast Kr 795:—

Sändes mot postförskott.

Conny Kvarnström

Mantalsgatan 2 442 52 Kungälv 031 – 13 76 64 efter kl 12.00

ALLT I SCHACK

SCHACKALBUM AMERIKANSK MODEL FÖR KORRESPONDENSSPELARE

Schackalbum med 7 kompletta spel och protokollblad ..... pr st 31:50

Schackalbum med 9 kompletta spel och protokollblad ..... pr st. 37:50

Schackalbum med 11 kompletta spel och protokollblad ..... pr st. 43:—

Pjässatser till albumen, per karta (32 st. pjäser) ..... pr st. 2:—

Protokollblad till albumen .. pr st 0:15

Protokoll för korr-schack S.S.K.K. .... per st. 0:10

Protokollbok, S.S.K.K. för 40 partier ..... per st. 5:—

Korrespondenkort, Svensk-Engelska ..... per hundra 5:80

Moms och porto tillkommer på priserna

Stockholms Schackförlag

Brännkyrkagatan 71 – 117 23 Stockholm

Tel. 08/69 42 37. Efter kl. 18.00 08/69 44 41

Postgiro 55 08 86-6

Manhems bokauktion

Vår åttonde auktion äger rum den 29/11 1980 med början ca kl 14.00 på Schackspelets Hus, Haga Kyrkogata 3, Göteborg. Alla som beställt auktionsförteckning vid föregående auktioner erhåller utan anmaning sådan. Övriga, som önskar förteckning med minimipriser jämte villkor ombedes tillskriva nedanstående adress. Auktionen kommer att omfatta många rariteter som t.ex. Danmarks äldsta schackbok, 1600-talsverk av Greco, sällsynta TFS-årgångar m.m.

I anslutning till auktionen anordnas särskild **blitturnering** – se separat notis.

Schacksällskapet Manhem

c/o Sten Jansson

Grevegårdsv 100 421 61 V Frölunda

Ledande auktionister på schackspelets område.

Kung!

Läste du i förra numret av "Schack" hur suveränt BORIS 2.5 MGS klarar ovanliga spelöppningar?

Hörde du, läste du Dagens Nyheter 18/9: För andra året i rad tog BORIS 2.5 MGS hem spelet. Vann som seriespel världsmästerskapen i London!

Nu duggar lovorden tätt:

”Mycket svårt att få fördel mot BORIS 2.5 MGS i öppningen.

När öppningskartoteket är tomt fortsätter den pjäsutvecklingen bra och gör snabbt rockad.

Klart överlägsen i mittspelet. Spelar bra och snabbt. "Tänker" medan motspelaren tänker. Har ofta sitt svarsdrag klart direkt.

Suveränt stark i slutspelet. Gör matt med dam + kung mot kung enligt instruktionen. Klarar torn + kung mot kung även om den missar ett par tempon ibland.

Problemlösningen: Löser *alla* matt-i-två-problem på mindre än tre minuter. Ofta är den klar på några tiotal sekunder. Matt-i-tre-problem: högst 40 minuter.

En mänsklig motspelare som spelar så bra som BORIS 2.5 MGS skulle jag utan vidare bedöma klara minst 1 700 i rating.

”

Alla talar om, allt talar för BORIS 2.5 MGS! Snart kommer nya utbytbara moduler: ännu starkare moduler, Othello- och Damspel. Redan idag finns Las Vegas 21. (495:-).

BORIS 2.5 MGS

Ditt första drag: Skicka kupongen idag!

Jag vill snabbt veta mer om

- Världsmästaren i datorschack, Boris 2.5 MGS.
- Boris Diplomat, lillebror till Boris 2.5 MGS.
- Skicka också information om ATARI, TV-schackspelet!

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

CHERRY HEMELEKTRONIK AB

Box 6021, 172 06 Sundbyberg. Telefon 08-29 90 06.